

Fremsat den {FREMSAT} af økonomi- og erhvervsministeren (Lene Espersen)

Forslag

til

Lov om tjenesteydelser i det indre marked¹⁾

Kapitel 1

Lovens anvendelsesområde

§ 1. Loven finder anvendelse på

- 1) tjenesteydere, der er statsborgere eller etableret i et EU/EØS-land, og som ønsker at etablere sig eller allerede er etableret i Danmark, og
- 2) tjenesteydere, der er etableret i et andet EU/EØS-land, og som ønsker midlertidigt at levere tjenesteydelser i Danmark eller midlertidigt leverer tjenesteydelser i Danmark.

Stk. 2. Loven finder ikke anvendelse på

- 1) foranstaltninger truffet for at fremme af kulturel eller sproglig mangfoldighed eller mediepluralismen,
- 2) den strafferetlige lovgivning,
- 3) arbejdsretlige regler, herunder regler om arbejdsmiljø,
- 4) udøvelse af grundlæggende rettigheder,
- 5) lovgivningen om social sikring,
- 6) ikke-økonomiske tjenesteydelser af almen interesse,
- 7) finansielle tjenesteydelser,
- 8) elektroniske kommunikationstjenester, og -netværk samt tilhørende faciliteter omfattet af Europa-Parlamentets og Rådets
 - a) direktiv nr. 2002/19/EF af 7. marts 2002 om adgang til og samtrafik mellem elektroniske kommunikationsnet og tilhørende faciliteter,
 - b) direktiv nr. 2002/20/EF af 7. marts 2002 om tilladelser til elektroniske kommunikationsnet og -tjenester,
 - c) direktiv nr. 2002/21/EF af 7. marts 2002 om fælles rammebestemmelser for elektroniske kommunikationsnet og -tjenester,
 - d) direktiv nr. 2002/22/EF af 7. marts 2002 om forsyningspligt og brugerrettigheder i forbindelse med elektroniske kommunikationsnet og -tjenester, og

¹⁾ Loven indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv nr. 2006/123/EF af 12. december 2006 om tjenesteydelser i det indre marked (EU-Tidende 2006 nr. L 376 af den 27. december 2006, s. 36).

- e) direktiv nr. 2002/58/EF 12. juli 2002 om behandling af personoplysninger og beskyttelse af privatlivets fred i den elektroniske kommunikationssektor,
- 9) tjenesteydelser på transportområdet, herunder havnetjenester, omfattet af EF-traktatens afsnit V,
- 10) tjenesteydelser, der udbydes af vikarbureauer,
- 11) tjenesteydelser på sundhedsområdet,
- 12) audiovisuelle tjenesteydelser og radiospredning,
- 13) spil, hvor deltagerne gør en indsats med penge, og som beror helt eller delvis på tilfældet, herunder lotteri, kasinospil og væddemål,
- 14) virksomhed, som er forbundet med udøvelse af offentlig myndighed,
- 15) sociale tjenesteydelser, der udføres af staten eller med opdrag fra staten eller af statsanerkendte velgørende organisationer, i forbindelse med socialt boligbyggeri, børnepasning og støtte til familier og enkeltpersoner, som har permanent eller midlertidigt behov herfor,
- 16) private vagttjenester, og
- 17) skatte- og afgiftsområdet.

Kapitel 2

Definitioner

§ 2. I denne lov forstås ved:

- 1) *Tjenesteydelse*: Enhver selvstændig erhvervsvirksomhed, som normalt udføres mod betaling.
- 2) *Tjenesteyder*:
 - a) Enhver fysisk person, der er statsborger i et EU/EØS-land, og som udbyder en tjenesteydelse.
 - b) Enhver juridisk person, der er etableret i et EU/EØS-land, og som udbyder en tjenesteydelse.
- 3) *Tjenestemodtager*:
 - a) Enhver fysisk person, der er statsborger i et EU/EØS-land, eller som nyder rettigheder, der er tillagt vedkommende ved fællesskabsretsakter, når den pågældende i erhvervsøjemed eller andet øjemed aftager eller ønsker at aftage en tjenesteydelse.
 - b) Enhver juridisk person, der er etableret i et EU/EØS-land, når den pågældende i erhvervsøjemed eller andet øjemed aftager eller ønsker at aftage en tjenesteydelse.
- 4) *Etablering*: Tjenesteyderes faktiske udøvelse af erhvervsvirksomhed i et ikke nærmere angivet tidsrum fra et fast forretningssted, hvorfra aktiviteten med levering af tjenesteydelser udføres.
- 5) *Midlertidig levering af tjenesteydelser*: Levering af tjenesteydelser i et andet EU/EØS-land end det land, hvor tjenesteyderen er etableret.
- 6) *Tilladelsesordning*: Enhver ordning, hvorefter en tjenesteyder ved henvendelse til en kompetent myndighed skal have tilladelse til at optage eller udøve tjenesteydelser.
- 7) *Krav*: Enhver forpligtelse, forbud, betingelse eller begrænsning, der følger af lov, regler fastsat i medfør af lov, retspraksis, administrativ praksis, faglige foreningers regler eller af kollektive regler, som faglige sammenslutninger og erhvervsorganisationer har vedtaget som led i deres

retlige autonomi. Regler fastsat i kollektive aftaler, som er forhandlet med arbejdsmarkedets parter, anses ikke for at være krav i henhold til denne lov.

- 8) *Tvingende almene hensyn*: Hensyn anerkendt i EF-Domstolens praksis som tvingende almene hensyn, herunder den offentlige orden, den offentlige sikkerhed, den offentlige sundhed, beskyttelsen af miljøet mv.
- 9) *Kompetent myndighed*: Ethvert organ, som har til opgave at føre tilsyn med eller regulere adgangen til at optage og udøve tjenesteydelser.

Kapitel 3

Oplysningspligt for tjenesteydere

§ 3. Tjenesteyderen skal oplyse tjenestemodtageren om sin retlige status og retlige form.

§ 4. Tjenesteyderen skal efter anmodning fra tjenestemodtageren oplyse,

- 1) om tjenesteyderen leverer tjenesteydelser af forskellig art, og
- 2) om tjenesteyderen samarbejder med andre tjenesteydere om levering af den eller de omhandlede tjenesteydelser.

Stk. 2. Hvis tjenesteyderen leverer tjenesteydelser af forskellig art eller samarbejder med andre tjenesteydere om levering af den omhandlede tjenesteydelse, skal tjenesteyderen efter anmodning fra tjenestemodtageren oplyse om de foranstaltninger, som tjenesteyderen har truffet for at undgå eventuelle interessekonflikter.

§ 5. Tjenesteyderen skal på en klar og entydig måde informere tjenestemodtageren om de oplysninger, der er nævnt i §§ 3 og 4, i god tid inden kontraktens indgåelse eller, hvis der ikke foreligger en skriftlig aftale, inden tjenesteydelsens udførelse.

Kapitel 4

Rettigheder for tjenestemodtagere

§ 6. En tjenesteyder må ikke stille diskriminerende krav til en tjenestemodtager begrundet i tjenestemodtagerens nationalitet, vedtægtsmæssige hjemsted eller opholdssted.

Stk. 2. Uanset stk. 1 må en tjenesteyder anvende forskellige betingelser for adgangen til en tjenesteydelse, hvis disse er direkte begrundet i objektive kriterier.

§ 7. En kompetent myndighed må ikke stille krav til en tjenestemodtager, hvorved tjenestemodtagerens anvendelse af en tjenesteydelse leveret af en tjenesteyder etableret i et andet EU/EØS-land begrænses.

Stk. 2. En kompetent myndighed må ikke stille diskriminerende krav til en tjenestemodtager begrundet i tjenestemodtagerens nationalitet, vedtægtsmæssige hjemsted eller opholdssted.

Stk. 3. Uanset stk. 1 og 2 må en kompetent myndighed anvende forskellige betingelser for adgangen til en tjenesteydelse, hvis disse er direkte begrundet i objektive kriterier.

Kapitel 5

Dokumenter

§ 8. Kræver en kompetent myndighed dokumentation for opfyldelsen af et krav, skal et dokument, som er udstedt i et andet EU/EØS-land, og som dokumenterer opfyldelsen af kravet, godkendes.

Stk. 2. En kompetent myndighed kan kræve, at en tjenesteyder eller en tjenestemodtager fremlægger uautoriserede oversættelser af dokumenter til dansk.

Stk. 3. En kompetent myndighed kan med hensyn til dokumenter, som er udstedt i et andet EU/EØS-land, kun kræve det originale dokument eller en bekræftet kopi eller oversættelse heraf, hvis det er tilladt i medfør af fællesskabsretten, eller hvis det er begrundet i et tvingende alment hensyn.

Stk. 4. Stk. 1-3 finder ikke anvendelse på dokumenter omfattet af

- 1) artikel 7, stk. 2, og artikel 50 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv nr. 2005/36/EF af 7. september 2005 om anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer,
- 2) artikel 45, stk. 3, og artikel 46, 49 og 50 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv nr. 2004/18/EF af 31. marts 2004 om samordning af fremgangsmåderne ved indgåelse af offentlige vareindkøbskontrakter, offentlige tjenesteydelseskontrakter og offentlige bygge- og anlægskontrakter,
- 3) artikel 3, stk. 2, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv nr. 98/5/EF af 16. februar 1998 om lettelse af adgangen til varig udøvelse af advokaterhvervet i en anden medlemsstat end den, hvor beskikkelsen er opnået,
- 4) Rådets direktiv nr. 68/151/EØF af 9. marts 1968 om samordning af de garantier, som kræves i medlemsstaterne af de i traktatens artikel 58, stk. 2, nævnte selskaber til beskyttelse af såvel selskabsdeltagernes som tredjemands interesser, med det formål at gøre disse garantier lige byrdefulde, og
- 5) Rådets direktiv nr. 89/666/EØF af 21. december 1989 om offentlighed vedrørende filialer oprettet i en medlemsstat af visse former for selskaber henhørende under en anden stats retsregler.

§ 9. En attest om forsikring eller garanti udstedt af et kreditinstitut eller en forsikringsgiver, der er etableret i et andet EU/EØS-land skal anses som tilstrækkelig dokumentation for opfyldelsen af et eventuelt krav om erhvervsansvarsforsikring eller anden form for garanti, i det omfang den pågældende forsikring eller garanti i relation til formål og dækningsomfang i al væsentlighed er sammenlignelig.

Kapitel 6

Etableringsfrihed for tjenesteydere

§ 10. Tjenesteydere har ret til at etablere sig i Danmark.

Stk. 2. Hvis der stilles krav om tilladelse til at levere en tjenesteydelse, skal tilladelsesordningen og de vilkår, der gælder for at opnå tilladelse, være

- 1) offentliggjort,
- 2) begrundede i et tvingende alment hensyn,
- 3) ikke-diskriminerende og
- 4) egnede til at sikre opfyldelsen af det tilsigtede mål, og formålet må ikke kunne opnås ved en mindre restriktiv foranstaltning.

Stk. 3. Ved en kompetent myndigheds undersøgelse af, om en tjenesteyder opfylder betingelserne for at opnå tilladelse, skal den tage hensyn til de betingelser, som tjenesteyderen allerede har opfyldt i et andet EU/EØS-land eller i tilknytning til en anden dansk tilladelse, i det omfang disse betingelser i al væsentlighed svarer til dem, som gælder for den pågældende tilladelsesordning her i landet.

§ 11. En kompetent myndighed må ikke stille følgende krav over for en tjenesteyder:

- 1) Diskriminerende krav, som direkte eller indirekte er begrundet i tjenesteyderens nationalitet eller vedtægtsmæssige hjemsted.
- 2) Forbud mod etablering i flere EU/EØS-lande eller forbud mod at være optaget i registre eller faglige organisationer og sammenslutninger i flere medlemsstater.
- 3) Begrænsning af tjenesteyderens frihed til at vælge, om den pågældende ønsker at etablere sig her i landet med et hovedforretningssted, sekundært forretningssted, agentur, filial eller datterselskab mv.
- 4) Krav om gensidighed med det medlemsland, hvori tjenesteyderen allerede har et forretningssted.
- 5) Under anvendelse af en økonomisk test at gøre tilladelsen betinget af, at der kan påvises et økonomisk behov eller en markedsefterspørgsel for den pågældende tjenesteydelse her i landet.
- 6) Direkte eller indirekte inddragelse af konkurrerende erhvervsdrivende i forbindelse med den kompetente myndigheds udstedelse af tilladelse til tjenesteyderen.
- 7) Krav om, at tjenesteyderen stiller eller deltager i en finansiel sikkerhed eller tegner en forsikring hos en tjenesteyder eller et organ etableret i Danmark.
- 8) Krav om at tjenesteyderen skal have været optaget i et register i Danmark i en given periode eller tidligere have udøvet den pågældende virksomhed i Danmark i en given periode.

Stk. 2. Uanset stk. 1, nr. 7, kan en kompetent myndighed stille krav om, at tjenesteyderen deltager i en eventuel kollektiv erstatningsfond her i landet.

Kapitel 7

Midlertidig levering af tjenesteydelser

§ 12. Tjenesteydere, som er etableret i et andet EU/EØS-land, har ret til midlertidigt at levere tjenesteydelser i Danmark.

Stk. 2. En kompetent myndighed kan kun stille nærmere krav til en tjenesteyder, som midlertidigt leverer tjenesteydelser i Danmark, hvis kravene er begrundet i hensynet til

- 1) den offentlige orden,

- 2) den offentlige sikkerhed,
- 3) den offentlige sundhed eller
- 4) beskyttelse af miljøet.

Stk. 3. En kompetent myndigheds krav til en tjenesteyder, som midlertidigt leverer tjenesteydelser i Danmark, må ikke indebære direkte eller indirekte diskrimination af tjenesteyderen begrundet i dennes nationalitet eller etableringsland.

Stk. 4. Krav til en tjenesteyder, som midlertidigt leverer tjenesteydelser i Danmark, skal være egnede til at sikre opfyldelsen af det tilsigtede formål, og formålet må ikke kunne opnås ved en mindre restriktiv foranstaltning.

§ 13. § 12 finder ikke anvendelse på

- 1) tjenesteydelser af almen økonomisk interesse,
- 2) områder, der er omfattet af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv nr. 96/71/EF af 16. december 1996 om udstationering af arbejdstagere som led i udveksling af tjenesteydelser,
- 3) områder, der er omfattet af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv nr. 95/46/EF af 24. oktober 1995 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger,
- 4) områder, der er omfattet af Rådets direktiv nr. 77/249/EØF af 22. marts 1977 om lettelse med henblik på den faktiske gennemførelse af advokaters frie udveksling af tjenesteydelser,
- 5) retslig inkasso,
- 6) områder, der er omfattet af afsnit II i direktiv nr. 2005/36/EF af 7. september 2005 om anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer, samt krav om, at udøvelsen af en aktivitet forbeholdes et bestemt erhverv,
- 7) områder, der er omfattet af Rådets forordning (EØF) nr. 1408/71 af 14. juni 1971 om anvendelse af de sociale sikringsordninger på arbejdstagere og deres familiemedlemmer, der flytter inden for Fællesskabet,
- 8) administrative formaliteter vedrørende fri bevægelighed for personer og deres ophold, som er omfattet af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv nr. 2004/38/EF af 29. april 2004 om unionsborgernes og deres familiemedlemmers ret til at færdes og opholde sig frit på medlemsstaternes område,
- 9) krav om, at personer, der ikke er statsborgere i et EU/EØS-land, skal have visum eller opholdstilladelse,
- 10) krav om, at personer, der ikke er statsborgere i et EU/EØS-land, ved eller efter indrejse i Danmark skal melde sig til de danske myndigheder,
- 11) områder, der er omfattet af Rådets forordning (EØF) nr. 259/93 af 1. februar 1993 om overvågning af og kontrol med overførsel af affald inden for, til og fra Det Europæiske Fællesskab,
- 11) ophavsret og dermed beslægtede rettigheder, intellektuelle ejendomsrettigheder samt rettigheder, der er omfattet af Rådets direktiv nr. 87/54/EF af 16. december 1986 om retlig beskyttelse af halvlederprodukters topografi eller Europa-Parlamentets og Rådets direktiv nr. 96/9/EF af 11. marts 1996 om retlig beskyttelse af databaser,

- 12) handlinger, der ifølge loven skal foretages af en notar,
- 13) områder, der er omfattet af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv nr. 2006/43/EF af 17. maj 2006 om lovpligtig revision af årsregnskaber og konsoliderede regnskaber,
- 14) registrering af køretøjer, der er leaset i et andet EU/EØS-land, og
- 15) bestemmelser vedrørende kontraktretlige og ikke-kontraktretlige forpligtelser, herunder kontraktformer fastsat i den internationale privatret.

Kapitel 8

Administrativt samarbejde

§ 14. Økonomi- og erhvervsministeren fastsætter nærmere regler om procedurene for det administrative samarbejde med kompetente myndigheder i andre EU/EØS-lande, herunder om elektronisk udveksling af oplysninger om tjenesteydere.

Stk. 2. Økonomi- og erhvervsministeren udpeger den kompetente myndighed, der er Danmarks kontaktpunkt for det administrative samarbejde med kompetente myndigheder i andre EU/EØS-lande.

Kapitel 9

Pligt til indrapportering

§ 15. Økonomi- og erhvervsministeren fastsætter nærmere regler med henblik på opfyldelse af den forpligtelse til at oplyse Europa-Kommissionen om nye regler om tjenesteydelser, tjenesteydere og tjenestemodtagere, som følger af artikel 15, stk. 7, og 39 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om tjenesteydelser i det indre marked.

Kapitel 10

Oprettelse af kvikskranke

§ 16. Økonomi- og erhvervsministeren fastsætter nærmere regler med henblik på opfyldelse af de bestemmelser i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om tjenesteydelser i det indre marked, som vedrører etablering af en kvikskranke.

Kapitel 11

Straffebestemmelser

§ 17. Overtrædelse af §§ 3, 4 og 6 straffes med bøde, medmindre strengere straf er forskyldt efter anden lovgivning.

Kapitel 12

Ikrafttræden mv.

§ 18. Loven træder i kraft den 28. december 2009.

§ 19. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
2. Direktivet om tjenesteydelser i det indre marked
 - 2.1. Formål og anvendelsesområde
 - 2.2. Administrativ forenkling
 - 2.3. Etableringsfrihed for tjenesteydere
 - 2.4. Fri bevægelighed for tjenesteydere
 - 2.5. Tjenesteydernes kvalitet
 - 2.6. Administrativt samarbejde
 - 2.7. Konvergensprogram
3. Baggrund
4. Direktivets gennemførelse i dansk ret
5. Lovforslagets hovedindhold
 - 5.1. Lovforslagets anvendelsesområde
 - 5.2. Områder, som ikke er omfattet af lovforslaget
 - 5.3. Definitioner
 - 5.4. Oplysningspligt for tjenesteydere
 - 5.5. Rettigheder for tjenestemodtagere
 - 5.6. Dokumenter
 - 5.7. Etableringsfrihed for tjenesteydere
 - 5.8. Midlertidig levering af tjenesteydelser
 - 5.9. Administrativt samarbejde
 - 5.10. Pligt til indrapportering
 - 5.11. Oprettelse af en kvikskranke for tjenesteydere
 - 5.12. Straffebestemmelser
6. De økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige
7. De økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet
8. De administrative konsekvenser for borgerne
9. De miljømæssige konsekvenser
10. Forholdet til EU-retten
11. Hørte myndigheder mv.
12. Sammenfattende skema

1. Indledning

Lovforslaget har til formål at gennemføre dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv nr. 2006/123/EF af 12. december 2006 om tjenesteydelser i det indre marked (EU-Tidende nr. L 376 af 27. december 2006, s. 36) i det følgende benævnt ”servicedirektivet” eller ”direktivet”.

Lovforslagets hovedformål er – i overensstemmelse med servicedirektivet – at sikre et mere velfungerende indre marked for tjenesteydelser, hvor der er ligevægt mellem på den ene side markedsåbning og på den anden side bevarelse af offentlige tjenesteydelser og arbejdsmarkeds- og sociale rettigheder samt forbrugerrettigheder under hensyntagen til bl.a. den offentlige sikkerhed, den offentlige sundhed, den offentlige orden og miljøet. Lovforslagets formål er for det første at fjerne unødvendige handelshindringer, at lette adgangen til at etablere virksomhed i Danmark og at lette adgangen til at levere tjenesteydelser i Danmark på midlertidig basis, dvs. uden at have etableret virksomhed i Danmark. Herudover skal lovforslaget forbedre

det administrative samarbejde med de andre EU/EØS-lande og lette udenlandske servicevirksomheders mulighed for at starte virksomhed i Danmark ved hjælp af en kvikskranke.

Et mere åbent indre marked for tjenesteydelser er vigtigt for at fremme økonomisk vækst og jobskabelse både i Danmark og i resten af EU. På nuværende tidspunkt hindrer en række barrierer på det indre marked tjenesteydere specielt små og mellemstore virksomheder (SMVer) i at udstrække deres aktiviteter ud over de nationale grænser og drage fuld fordel af det indre marked. Undersøgelser viser, at disse barrierer er ganske betydelige. Servicesektoren udgør eksempelvis 70 % af BNP og beskæftigelsen i EU, men kun 20 % af handlen mellem EU-landene. Dette svækker konkurrenceevnen på verdensplan for europæiske tjenesteydere. Det er en forudsætning for at øge væksten i EUs økonomi, især hvad angår beskæftigelse og investeringer, at der skabes et mere åbent marked med færre hindringer for at udbyde tjenesteydelser på tværs af grænserne i EU.

Med dette lovforslag foreslås det at gennemføre dele af servicedirektivets kapitler om administrativ forenkling, etableringsfrihed for tjenesteydere, fri bevægelighed for tjenesteydere, kompetente myndigheders forpligtelse til at acceptere dokumenter til brug for sagsbehandling udstedt i andre EU/EØS-lande, kompetente myndigheders pligt til administrativt samarbejde med myndighederne i andre EU/EØS-lande, indrapportering til Europa-Kommissionen af nye regler om tjenesteydere samt oprettelse af en kvikskranke for tjenesteydere. Lovforslaget gennemfører også to af servicedirektivets oplysningskrav for tjenesteydere.

Lovforslaget fastslår desuden en række rettigheder for tjenesteydere og tjenestemodtagere.

Service­direktivet skal være gennemført i national ret senest den 28. december 2009.

2. Direktivet om tjenesteydelser i det indre marked

2.1. Formål og anvendelsesområde

Service­direktivet er vedtaget med hjemmel i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særligt artikel 47, stk. 2, 1. og 3. punktum, og artikel 55. Direktivet blev vedtaget i december 2006 med kvalificeret flertal i Rådet i fælles beslutningstagen med Europa-Parlamentet, jf. EF-traktatens artikel 251. Danmark stemte for forslaget.

Service­direktivet er et horisontalt direktiv, som kodificerer og supplerer den gældende generelle og sektor­specifikke EU-lovgivning, der gælder for tjenesteydelser, dvs. servicevirksomhed som f.eks. de ydelser der leveres af ejendomsmæglere, el-installatører, advokater, håndværkere, dyrlæger, erhvervsdykkere og revisorer. En række forhold er undtaget fra direktivets anvendelsesområde, herunder arbejdsretlige bestemmelser, sundhedsydelser, transportydelser og en række sociale tjenesteydelser. Service­direktivet indeholder desuden et *lex specialis princip*. Det vil sige, at anden fællesskabslovgivning har forrang for servicedirektivet i tilfælde af modstridende bestemmelser.

Direktivets formål er at sikre et mere velfungerende indre marked for tjenesteydelser med henblik på at forbedre rammerne for vækst og beskæftigelse i EU. Direktivet indeholder en række forskellige bestemmelser, som skal forbedre det indre marked for tjenesteydelser:

- a) Hindringer for tjenesteyderes, dvs. servicevirksomheders, etableringsfrihed og hindringer for den fri udveksling af tjenesteydelser mellem medlemsstaterne skal reduceres. Direktivet fastlægger en ramme for indholdet af tilladelsesordninger og krav, som kompetente myndigheder må stille til tjenesteydere og tjenestemodtagere. Hver medlemsstat skal desuden gennemgå sin lovgivning på serviceområdet og afrapportere om dette til Europa-Kommissionen og de andre medlemsstater. Medlemsstaterne har endvidere pligt til at meddele Europa-Kommissionen, hvis nye, nationale krav på serviceområdet vil blive håndhævet over for tjenesteydere, der leverer tjenesteydelser midlertidigt i medlemsstaten.
- b) Direktivet fastlægger, at der ikke må stilles krav til tjenestemodtagere, som diskriminerer tjenestemodtagerne på baggrund af deres nationalitet eller opholdssted, eller som begrænser tjenestemodtagernes anvendelse af tjenesteydelser, der leveres af tjenesteydere etableret i andre medlemsstater. Endvidere skal tjenesteydere stille en række oplysninger til rådighed for tjenestemodtagerne.
- c) Europa-Kommissionen, medlemsstaterne og relevante organisationer tilskyndes til at tage initiativer med henblik på fremme af tjenesteydelsers kvalitet.

- d) Hver medlemsstat skal oprette en eller flere kvikskrænker, som skal servicere tjenesteydere, når de ønsker at finde information om regulering, ønsker at registrere sig eller ansøge om en tilladelse.
- e) Medlemsstaternes myndigheder forpligtes til at indgå i et administrativt samarbejde med myndigheder i andre medlemsstater.

2.2. Administrativ forenkling

Kapitel II i servicedirektivet forpligter medlemsstaterne til generelt at undersøge og eventuelt forenkle procedurer og formaliteter af relevans for virksomheder, som ønsker at optage og udøve servicevirksomhed. Medlemsstaterne forpligtes til i deres sagsbehandling at acceptere dokumentation fra andre medlemsstater for opfyldelsen af krav. Medlemsstaterne kan i den forbindelse alene kræve dokumenter i form af originaler, bekræftede oversættelser eller bekræftede kopier, hvis dette er begrundet i et tvingende alment hensyn eller i øvrigt er tilladt i medfør af fællesskabsretten.

Dette kapitel indebærer også, at medlemsstaterne skal oprette en eller flere kvikskrænker, hvorigennem servicevirksomheder elektronisk kan finde vejledning og afvikle formaliteter i forbindelse med at optage og udøve servicevirksomhed.

2.3. Etableringsfrihed for tjenesteydere

I kapitel III i servicedirektivet fastlægges den generelle ramme for indholdet af de tilladelser, som kompetente myndigheder kan kræve, at en tjenesteyder skal indhente for at optage og udøve servicevirksomhed. Ifølge direktivet skal tilladelsesordninger være ikke-diskriminerende, begrundet i et tvingende alment hensyn og proportionale, dvs. at de skal være egnede til at opnå formålet og ikke må være mere restriktive end nødvendigt for at opnå tilladelsesordningens formål. Medlemsstaterne forpligtes til at udarbejde en rapport til Europa-Kommissionen, der beskriver tilladelsesordningernes forenelighed med disse tre principper.

Kapitlet om etableringsfrihed omhandler også regler om sagsbehandling og betingelserne for at opnå en tilladelse. Betingelser, som opstilles for at opnå en tilladelse, må ikke overlape krav og kontroller, som i det væsentlige er sammenlignelige med krav, som en tjenesteyder allerede er underlagt i en anden medlemsstat. Tilladelser må desuden som udgangspunkt ikke være af begrænset varighed. Hvis der på grund af knappe naturlige ressourcer eller begrænset teknisk kapacitet er et begrænset antal tilladelser, skal udvælgelse af ansøgere foregå med garanti for uvildighed og gennemskuelig. Der stilles desuden krav om, at procedurer og formaliteter, herunder sagsbehandlingsfrister, skal være klare og offentliggjort på forhånd. Endvidere gælder som udgangspunkt et princip om stiltiende accept, hvilket indebærer, at en tilladelse kan anses for givet, hvis ansøgeren ikke får svar inden for den fastsatte tidsfrist, medmindre der er fastsat en anden ordning begrundet i tvingende almene hensyn, herunder tredjeparts legitime interesse.

Kapitlet indeholder herudover henholdsvis en liste med krav til tjenesteydere, som er forbudte og en liste med krav, som skal evalueres ("gråzonekrav"), eksempelvis krav om, at tjenesteyderen skal have en bestemt retlig form eller krav om minimums- eller maksimumspriser, samt en forpligtelse for medlemsstaterne til at meddele Europa-Kommissionen, hvilke "gråzonekrav", medlemsstaten mener at kunne opretholde, og nye "gråzonekrav" der indføres.

2.4. Fri bevægelighed for tjenesteydelser

Kapitel IV i servicedirektivet skal gøre det nemmere at levere tjenesteydelser midlertidigt på tværs af grænserne i EU. Formålet er at reducere hindringer for, at tjenesteydere kan levere tjenesteydelser i andre medlemsstater, end der hvor de er etableret. For at opnå dette, indføres i direktivets artikel 16 et princip om fri udveksling af tjenesteydelser. Herved indskrænkes de krav, som medlemsstaterne må håndhæve over for tjenesteydere, der agerer midlertidigt på deres område.

En medlemsstat må kun håndhæve nationale krav til tjenesteydere, der leverer tjenesteydelser i medlemsstaten på midlertidig basis, hvis kravet ikke er diskriminerende, er begrundet i offentlig orden, offentlig sikkerhed, offentlig sundhed eller miljøbeskyttelse, samt er proportionalt, dvs. er egnet til at opnå det tilsigtede mål og ikke er mere indgribende, end hvad der er nødvendigt for at opnå formålet.

Princippet om fri udveksling af tjenesteydelser har ikke betydning for, hvilke krav medlemsstaterne må stille til tjenesteydere, der etablerer virksomhed.

En række tjenesteydelser og områder er undtaget fra princippet om fri udveksling af tjenesteydelser. Dette gælder blandt andet tjenesteydelser af almen økonomisk interesse, dvs. tjenesteydelser, som udføres for at varetage en særlig opgave af almen interesse, som tjenesteyderen har fået i opdrag af en medlemsstat.

Desuden giver direktivet mulighed for individuelle undtagelser fra princippet om fri udveksling af tjenesteydelser, hvis der er fare for sikkerheden i forbindelse med en tjenesteydelse, eksempelvis hvis tjenesteyderen eller tjenesteydelsen i en konkret situation er til fare for personers sundhed eller sikkerhed.

Endelig forbyder direktivet, at tjenestemodtagere forskelsbehandles eller underlægges krav, der begrænser anvendelsen af en tjenesteydelse, som udføres af en tjenesteyder, der er etableret i en anden medlemsstat. Tjenestemodtagerne skal desuden have adgang til oplysninger om klagemuligheder og krav, der gælder i andre medlemsstater.

2.5. Tjenesteydelsernes kvalitet

I servicedirektivets kapitel V fastsættes en række fælles regler, der relaterer sig til tjenesteydelsernes kvalitet. Tjenesteyderne forpligtes bl.a. til at give en række oplysninger til tjenestemodtagerne.

Der stilles også krav om, at kompetente myndigheder skal anerkende attester for erhvervsansvarsforsikringer og faglige garantier udstedt i andre medlemsstater.

Desuden skal eventuelle forbud mod kommerciel kommunikation, dvs. markedsføring, ophæves, hvis der er tale om et generelt forbud for en bestemt branche. Tjenesteydere må som udgangspunkt heller ikke underlægges krav, der forpligter dem til udelukkende at udøve én form for virksomhed.

Herudover lægges der i direktivet op til, at Europa-Kommissionen, medlemsstaterne og private organisationer sammen skal arbejde for at udvikle en politik til forbedring af tjenesteydelsers kvalitet, f.eks. ved at tilskynde til frivillig certificering for tjenesteydere, udvikling af normer og standarder og udbrede viden om kvalitetsmærker.

2.6. Administrativt samarbejde

Service­direktivets kapitel VI har til hensigt at forbedre det administrative samarbejde mellem medlemsstaternes kompetente myndigheder for at sikre en effektiv kontrol med tjenesteydere og de tjenesteydelser, som de udfører. Udover en forpligtelse til informationsudveksling og til at udføre kontroller specificerer direktivet, hvilket ansvar henholdsvis etableringsland og værtsland har i de situationer, hvor en tjenesteyder benytter sig af sin ret til fri udveksling af tjenesteydelser. Der indføres desuden en advarselsordning for tilfælde, hvor en tjenesteyder er til fare for menneskers sundhed og sikkerhed eller for miljøet. Som ledsageforanstaltning forpligtes Europa-Kommissionen i samarbejde med medlemsstaterne til at udvikle et elektronisk system til udveksling af oplysninger om tjenesteydere. Systemet skal effektivisere sagsbehandlingen til gavn for både de kompetente myndigheder og de ansøgende tjenesteydere samt sikre nem, hurtig formidling af information om tjenesteydere, der er til fare for sikkerhed, sundhed eller miljøet.

2.7. Konvergensprogram

Konvergensprogrammet i kapitel VII indebærer bl.a., at medlemsstaterne skal forelægge Europa-Kommissionen en rapport, hvori de beskriver og begrundes samtlige tilladelsesordninger og krav, som ifølge direktivet skal evalueres. I rapporten skal medlemsstaterne også beskrive og begrunde eksisterende nationale krav, som håndhæves over for tjenesteydere, der leverer tjenesteydelser uden at være etableret i landet. Medlemsstaterne forpligtes endvidere til at rapportere til Europa-Kommissionen, når nye krav håndhæves over for tjenesteydere, der leverer tjenesteydelser uden at være etableret i landet.

3. Baggrund

Implementeringen af servicedirektivet er koordineret i en interministeriel arbejdsgruppe med deltagelse af alle berørte statslige myndigheder. Hvert deltagende ministerium har haft ansvar for at koordinere implemen-

teringen inden for eget ressort samt i forhold til relevante regionale og kommunale myndigheder og relevante branche- og erhvervsorganisationer.

Europa-Kommissionen har udgivet en vejledende håndbog om gennemførelsen af servicedirektivet i medlemslandene. Europa-Kommissionen har desuden i løbet af implementeringsfasen fulgt samtlige EU/EØS-landes implementeringsarbejde tæt via bilateral kontakt.

Europa-Kommissionen nedsatte efter vedtagelsen af servicedirektivet en ekspertgruppe til implementering af servicedirektivet bestående af samtlige EU/EØS-lande. Erhvervs- og Byggestyrelsen har deltaget på Danmarks vegne. Gruppen har diskuteret afklarende og tekniske spørgsmål samt skabt en ramme for en fælles forståelse af direktivets bestemmelser.

Erhvervs- og Byggestyrelsen har herudover løbende deltaget i uformelle arbejdsgrupper med deltagelse fra diverse andre EU/EØS-lande, særligt samtlige nordiske og baltiske lande samt Polen, Tyskland, Irland, Storbritannien og Nederlandene.

4. Direktivets gennemførelse i dansk ret

I Danmark søges servicedirektivet så vidt muligt implementeret gennem ændringer af sektorlovgivningen for at sikre lovmæssig entydighed og brugervenlighed. Dette drejer sig navnlig om servicedirektivets sagsbehandlingsregler, såsom offentliggørelse af sagsbehandlingsfrister og princippet om stiltiende accept. Disse gennemføres i sektorlovgivningen, således at tjenesteydere kan finde reglerne for behandlingen af deres sag i den lovgivning, som regulerer deres erhverv.

Direktivets generelle oplysningskrav for tjenesteydere foreslås gennemført via markedsføringsloven, som allerede indeholder en række oplysningskrav. Således fremgår servicedirektivets krav om oplysninger om den erhvervsdrivendes navn og adresse (artikel 22, stk. 2, litra a), almindelige forretningsbetingelser og generalklausuler, (artikel 22, stk. 1, litra f), prisoplysninger (artikel 22, stk. 1, litra i, og stk. 3) og tjenesteydelsens vigtigste karakteristika (artikel 22, stk. 1, litra j) allerede af markedsføringsloven. Det er derfor fundet hensigtsmæssigt at gennemføre de fleste af servicedirektivets oplysningskrav i markedsføringsloven. Servicedirektivets øvrige oplysningskrav, som kun vedrører lovregulerede erhverv, gennemføres i dansk ret i sektorlovgivningen. I servicedirektivet er lovregulerede erhverv defineret som ”en eller flere former for erhvervsmæssig virksomhed under ét, når der enten direkte eller indirekte ifølge love eller administrative bestemmelser kræves bestemte erhvervsmæssige kvalifikationer for adgang hertil eller udøvelse eller en form for udøvelse heraf”, jf. artikel 3, stk. 1, litra a), i direktiv nr. 2005/36/EF af 7. september 2005 om anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer. Oplysningspligterne for lovregulerede erhverv er kontaktoplysninger på den kompetente myndighed, som har givet tjenesteyderen tilladelse til at udbyde sin tjenesteydelse, oplysning om erhvervs- og brancheorganisationer, hvor tjenesteyderen er registreret, oplysning om den faglige titel og det EU/EØS-land, hvor titlen er givet, oplysning om eventuel forsikring, som tjenesteyderen har tegnet samt oplysning om regler der gælder for udførelsen for erhvervet og om hvordan tjenestemodtageren for adgang til reglerne.

Der er imidlertid en række generelle bestemmelser i servicedirektivet, som det vurderes uhensigtsmæssigt eller utilstrækkeligt at gennemføre ved hjælp af ændringer i sektorlovgivningen alene. Dette er reglerne om etableringsfrihed, regler om fri udveksling af tjenesteydelser på midlertidig basis, regler om accept af dokumenter fra andre EU/EØS-lande, regler om administrativt samarbejde med kompetente myndigheder i andre EU/EØS-lande, indrapportering af regler til Europa-Kommissionen og oprettelse af en kvikskranke for udenlandske tjenesteydere. Herudover vurderes to af direktivets oplysningsforpligtelser som hensigtsmæssige at gennemføre i en generel lovgivning. Disse dele af servicedirektivet gennemføres derfor i denne, generelle hovedlov om tjenesteydelser i det indre marked. En generel lov gennemføres også i de øvrige nordiske lande og i langt størstedelen af EU/EØS-landene i øvrigt, hvilket også anbefales af Europa-Kommissionen.

For at sikre en så korrekt implementering som muligt er lovforslaget formuleret, så det i vidt omfang lægger sig tæt op ad direktivteksten. I de tilfælde, hvor en definition eller et begreb vurderes uegnet i forhold til dansk tradition og sprogbrug, er der dog benyttet andre formuleringer.

5. Lovforslagets hovedindhold

5.1. Lovforslagets anvendelsesområde

Lovforslaget regulerer bl.a. tjenesteyderes ret til etablering og ret til midlertidigt at levere en tjenesteydelse. Norge, Island og Liechtenstein er i kraft af EØS-aftalen forpligtet til også at gennemføre servicedirektivet, hvorfor lovforslaget og bemærkningerne generelt refererer til EU/EØS-landene.

Lovforslagets anvendelsesområde er udformet i nøje overensstemmelse med servicedirektivet. Forslaget finder anvendelse på tjenesteydere, der er etableret i Danmark, og tjenesteydere, som er etableret i et andet EU/EØS-land, og som leverer tjenesteydelser midlertidigt i Danmark. Desuden vedrører forslaget regler om etablering i Danmark for tjenesteydere, som enten er statsborgere i et EU/EØS-land (fysiske personer) eller som er etableret i et EU/EØS-land (juridiske personer) herunder situationer, hvor en dansk statsborger ønsker at oprette en servicevirksomhed.

En række områder er undtaget fra lovforslaget, eksempelvis arbejdsretlige regler, sundhedsydelser og visse sociale tjenesteydelser.

5.2. Områder, som ikke er omfattet af lovforslaget

En række områder er i overensstemmelse med servicedirektivet ikke omfattet af lovforslaget, f.eks. ikke-økonomiske tjenesteydelser af almen interesse, sundhedsydelser, en række sociale ydelser, transportydelser, foranstaltninger truffet for at fremme af kulturel eller sproglig mangfoldighed eller mediepluralisme, straffet og arbejdsretlige regler, herunder regler om arbejdsmiljø. Formuleringen af undtagelserne er lagt tæt op ad servicedirektivets ordlyd.

Lovforslaget påvirker ikke de kompetente myndigheders frihed til at fastsætte, hvad der er tjenesteydelser af almen økonomisk interesse, hvordan disse tjenesteydelser skal organiseres og finansieres, samt hvilke forpligtelser de skal være underlagt.

Lovforslaget berører desuden heller ikke de kompetente myndigheders beslutninger om at oprette offentlige eller private enheder til at udføre en bestemt tjenesteydelse eller kompetente myndigheders indgåelse af kontrakter om udførelse af en bestemt tjenesteydelse, som er omfattet af bestemmelserne om offentlige indkøb, da lovforslaget ikke omhandler regler om offentlige indkøb. Lovforslaget vedrører heller ikke monopoler for levering af tjenesteydelser, eller støtte som er omfattet af fællesskabsrettens konkurrenceregler.

Desuden omfatter lovforslaget i overensstemmelse med servicedirektivets artikel 3, stk. 2, heller ikke international privatret, særligt reglerne om lovvalg i forbindelse med kontraktretlige og ikke-kontraktretlige forpligtelser, herunder de regler, der sikrer, at forbrugerne er beskyttet efter forbrugerbeskyttelsesreglerne i den forbrugerlovgivning, der gælder i Danmark. Det betyder, at lovvalget for en tjenesteyders kontraktretlige og ikke-kontraktretlige forpligtelser afgøres efter de internationale privatretlige regler, som eksempelvis Rom I og Rom II-forordningerne. Dermed berører lovforslaget ikke reglerne om, hvilket lands regler, der skal finde anvendelse i relation til indgåede forbrugerkontrakter og erstatning for skade påført forbrugere uden for kontraktforhold. I princippet vil forbrugerne således være omfattet af den beskyttelse, som deres bopælslands lovgivning i relation hertil giver dem. Bestemmelser om hvilke offentligretlige regler, der gælder, er derimod omfattet af lovforslaget.

Herudover gælder et *lex specialis* princip. Dette betyder, at en bestemmelse i dansk lovgivning, som er fastsat med hjemmel i fællesskabsretten, og som er i uoverensstemmelse med en bestemmelse i dette lovforslag, går forud for bestemmelsen i dette lovforslag, som dermed ikke finder anvendelse. Det betyder dog ikke, at hele erhverv, som er reguleret af f.eks. et sektordirektiv, er undtaget lovforslaget, men kun at de enkelte bestemmelser, som måtte være i konflikt med lovforslaget, har forrang for lovforslaget.

5.3. Definitioner

For at lette forståelsen af loven og sikre en korrekt gennemførelse af servicedirektivet, er det fundet hensigtsmæssigt at medtage direktivets definitioner, med visse sproglige justeringer, af tjenesteydelse, tjenesteyder, tjenestemodtager, etablering, midlertidig levering af tjenesteydelser, tilladelsesordning, krav, tvungende almene hensyn og kompetente myndigheder.

5.4. Oplysningspligt for tjenesteydere

Lovforslaget pålægger tjenesteydere at oplyse om retlig status og retlig form, samt om hvorvidt der er en risiko for interessekonflikter, hvis tjenesteyderen udbyder flere former for tjenesteydelser.

Disse to oplysningskrav supplerer resten af servicedirektivets oplysningskrav, som implementeres i markedsføringsloven og relevante sektorlove for lovregulerede erhverv. Oplysningskravene skal være med til at styrke gennemsigtigheden og dermed navnlig forbrugernes tillid til tjenesteydelser. Formålet er at sætte forbrugerne bedre i stand til at foretage et kvalificeret valg af leverandør af en tjenesteydelse, idet det bliver lettere at indhente basale oplysninger om tjenesteyderne og deres ydelser, samtidig med at det undgås at påføre tjenesteyderne urimeligt stort besvær. Tjenesteyderen kan selv afgøre, hvordan de pågældende oplysninger gives.

Den gældende lovgivning indeholder allerede på en række områder krav om, at en part skal give bestemte oplysninger i forbindelse med indgåelse af aftaler. Lovforslagets bestemmelser supplerer derfor oplysningskravene i gældende lovgivning, herunder markedsføringsloven, forbrugeraftaleloven og lovgivning som regulerer bestemte erhverv.

Såfremt der sker en overtrædelse af lovens regler om oplysningspligt for tjenesteydere, vil der efter omstændighederne tillige være tale om en overtrædelse af markedsføringsloven, som Forbrugerombudsmanden har mulighed for at gribe ind over for.

5.5. Rettigheder for tjenestemodtagere

Lovforslaget giver tjenestemodtagere en række rettigheder. Formålet er at sikre, at tjenestemodtagere ikke diskrimineres på baggrund af deres nationalitet, det vedtægtsmæssige hjemsted eller opholdssted, hverken af myndighederne eller af tjenesteydere.

Formålet er også at fjerne hindringer for tjenestemodtagere, som ønsker at gøre brug af tjenesteydelser, der leveres af tjenesteydere etableret i et andet EU/EØS-land. Eksempelvis må myndighederne ikke betinge finansiel bistand til en ydelse, af at ydelsen leveres af en dansk etableret tjenesteyder. Dette omfatter dog ikke støtte bevilget på det sociale område eller inden for den kulturelle sektor, som er omfattet af konkurrencereglerne, eller generel finansiel bistand, der ikke er knyttet til brug af en særlig tjenesteydelse, herunder bl.a. uddannelsesstøtte og studielån.

Dansk ret indeholder ikke et eksplicit forbud mod diskrimination af tjenestemodtagere på baggrund af nationalitet og opholdssted. Et sådant forbud følger imidlertid allerede af gældende EU-ret. Med henblik på at sikre overholdelse heraf er det ikke desto mindre fundet hensigtsmæssigt at fastslå princippet om ikke-diskrimination af tjenestemodtagere i dansk ret.

Såfremt der sker en overtrædelse af lovforslagets § 6 om ulovlig diskrimination, vil der efter omstændighederne tillige være tale om en overtrædelse af markedsføringsloven, som Forbrugerombudsmanden har mulighed for at gribe ind over for.

5.6. Dokumenter

Lovforslaget slår fast, at kompetente myndigheder skal acceptere certifikater, attester eller ethvert andet dokument, som er udstedt i et andet EU/EØS-land, som bevis for opfyldelsen af et krav. Krav er eksempelvis forpligtelser, betingelser eller begrænsninger, som tjenesteydere skal leve op til for eksempelvis at få en tilladelse til at udøve tjenestevirksomhed.

De kompetente myndigheder må kræve uautoriserede oversættelser af dokumenter til dansk, men må derimod ikke kræve bekræftede oversættelser, originale dokumenter eller bekræftede kopier. Forbudet mod at kræve bekræftede oversættelser, originale dokumenter eller bekræftede kopier omfatter ikke de tilfælde, der er omfattet af anden fællesskabslovgivning, eller som er begrundet i tvingende almene hensyn.

En række dokumenter er undtaget fra forpligtelsen til at acceptere dokumenter udstedt i et andet EU/EØS-land og forbudet mod at kræve bekræftede oversættelser, originale dokumenter eller bekræftede kopier. Dette gælder dokumenter, som nævnes i direktivet om anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer, direktivet

om offentlige indkøb, direktivet om udøvelse af advokaterhvervet og det første og ellefte direktiv om selskabsret.

De kompetente myndigheder skal desuden acceptere attester for sammenlignelige forsikringer og finansielle garantier, som er udstedt af kreditinstitutter eller forsikringsgivere, der er etableret i et andet EU/EØS-land.

Kravet om, at kompetente myndigheder skal acceptere dokumenter udstedt i et andet EU/EØS-land betyder, at de kompetente myndigheder ikke blot skal vurdere formen af dokumenter udstedt af et andet EU/EØS-land, men også indholdet. Eksempelvis må en myndighed ikke kræve fremlagt bevis for statsborgerskab eller bopæl, når andre officielle identitetspapirer, f.eks. pas eller id-kort allerede er bevis for disse oplysninger.

Hvis der er tvivl om et dokumentes ægthed, kan de kompetente myndigheder afklare dette bl.a. igennem det administrative samarbejde mellem EU/EØS-landenes myndigheder, som oprettes som følge af servicedirektivet. Dette samarbejde vil lette de kompetente myndigheders mulighed for at rette direkte henvendelse til den kompetente myndighed i det EU/EØS-land, som har udstedt dokumentet. Udveksling af oplysninger skal ske i overensstemmelse med persondataloven.

5.7. Etableringsfrihed for tjenesteydere

Retten til etablering fremgår af EF-traktatens artikel 43. Alligevel oplever tjenesteydere i EU problemer med at udnytte denne ret på grund af nationale tilladelsesordninger, procedurer og formaliteter, som er til hinder for oprettelsen af nye servicevirksomheder. For at imødekomme dette problem afspejler lovforslaget servicedirektivets bestemmelser, som skal sikre, at tjenesteydere reelt kan udøve deres frihed til at etablere virksomhed.

Lovforslaget opstiller en ramme for indholdet af en tilladelse, som de kompetente myndigheder kan kræve, at en tjenesteyder skal indhente. Denne ramme omfatter også betingelserne for udstedelse af en tilladelse, med henblik på at sikre uvildig og korrekt sagsbehandling.

Tilladelsesordninger på serviceområdet og betingelserne for at opnå tilladelsen skal være offentliggjorte og må ikke indebære diskrimination af tjenesteyderen. Desuden skal de være begrundet i og afpasset efter et tvingende alment hensyn samt være proportionale, dvs. være egnede til og ikke være mere restriktive end nødvendigt for at opnå det tilsigtede mål med tilladelsesordningen.

Forbudet mod diskrimination indskrænker formelt gældende fællesskabsret. Indskrænkningen relaterer sig til, at forbudet mod diskrimination med lovforslaget omfatter både direkte (f.eks. nationalitetskrav) og indirekte diskrimination (f.eks. sprogkrav). Ifølge ordlyden i EF-traktatens artikel 46, jf. artikel 55, er det nemlig muligt at tillade diskrimination af udenlandske tjenesteydere under hensyntagen til den offentlige orden, den offentlige sikkerhed eller den offentlige sundhed. Indskrænkningens betydning for dansk ret vurderes dog at være af meget begrænset omfang, da krav, som indebærer forskelsbehandling af tjenesteydere, generelt ikke anvendes i dansk ret.

Betingelsen om, at en tilladelsesordning skal være begrundet i et tvingende alment hensyn, er i overensstemmelse med gældende EU-ret. Tvingende almene hensyn er eksempelvis hensynet til offentlig orden, offentlig sikkerhed og offentlig sundhed, jf. EF-traktatens artikel 46 og 55, men også bl.a. miljøbeskyttelse, opretholdelse af samfundsordenen, socialpolitiske mål, beskyttelse af tjenestemodtagere og forbrugerbeskyttelse. Begrebet udvikles løbende, og nye hensyn kan derfor blive accepteret af EF-Domstolen. Som udgangspunkt er det kun rene økonomiske hensyn, som en medlemsstat ikke vil kunne påberåbe sig (se f.eks. C-158/96, Kohl). EF-Domstolen har dog også afvist andre hensyn såsom hensynet til forbrugere i andre medlemsstater (se C-384/93, Alpine Investment). En tilladelsesordning kan heller ikke begrundes i hensyn, når det hensyn der søges forfulgt, allerede er tilgodeset ved EU-harmonisering (se f.eks. C-5/96, Lomas). Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til § 2, stk. 1, nr. 8.

Betingelsen om proportionalitet er et grundlæggende krav i gældende EU-ret (se f.eks. C-353/89, Media-wet). Proportionalitet skal forstås sådan, at nationale krav skal begrænses til det reelt nødvendige for at sikre det tvingende almene hensyn, som eksempelvis en tilladelsesordning er begrundet i. Kravet skal dermed stå i rimeligt forhold til det hensyn, der forfølges. Det vil sige, at det nationale krav (her tilladelsesordningen) skal

være *egnet* til at sikre virkeliggørelsen af det formål, som kravet forfølger, og kravet må ikke gå ud over, hvad der er *nødvendigt* for at opnå formålet. Hensynet skal altså ikke kunne nås ved foranstaltninger, der er mindre restriktive og indgribende (se f.eks. C-385/99, Müller-Fauré). Samtidig bør de kompetente myndigheder, der stiller krav om tilladelse, kunne påvise, at kravet har den tilsigtede effekt.

I forbindelse med implementeringen af servicedirektivet er der i 2007-2008 foretaget en screening af dansk lovgivning for at sikre lovgivningens overensstemmelse med de tre krav. Indføres der i fremtiden nye tilladelsesordninger, skal tilladelsesordningerne og betingelserne for at få en tilladelse være i overensstemmelse med de tre principper.

Desuden afspejler lovforslaget servicedirektivets bestemmelse om, at de kompetente myndigheder skal tage hensyn til, at en tjenesteyder allerede har opfyldt visse betingelser i et andet EU/EØS-land eller i tilknytning til en anden dansk tilladelse, når de kompetente myndigheder undersøger, om en tjenesteydere opfylder betingelserne for at få en tilladelse. Det vil sige, at tjenesteydere ikke må udsættes for dobbeltkrav.

Endeligt fastlægger lovforslaget en række krav, som de kompetente myndigheder ikke må stille tjenesteydere. Eksempelvis må myndighederne ikke forbyde tjenesteydere at være etableret i flere EU/EØS-lande eller stille krav om, at tjenesteyderen skal have sit hovedforretningssted i Danmark.

5.8. Midlertidig levering af tjenesteydelser

Retten til fri udveksling af tjenesteydelser, dvs. tilfælde, hvor tjenesteyderen leverer tjenesteydelser i et andet EU/EØS-land, end der, hvor denne er etableret, fremgår af EF-traktatens artikel 49. Alligevel støder tjenesteydere på barrierer og problemer i forhold til at kunne levere deres tjenesteydelser midlertidigt i andre EU/EØS-lande. Lovforslagets formål er bl.a. at sikre, at tjenesteydere, der er etableret i et andet EU/EØS-land reelt kan udøve deres frihed til at udøve servicevirksomhed på midlertidig basis i Danmark uden at etablere sig.

Lovforslaget fastlægger en ramme for, hvilke nationale særkrav de kompetente myndigheder kan håndhæve over for tjenesteydere etableret i et andet EU/EØS-land, som ønsker at optage eller udøve servicevirksomhed i Danmark uden at etablere sig i Danmark.

Lovforslagets bestemmelser om retten til midlertidigt levering af tjenesteydelser har ikke betydning for hvilke krav, som kompetente myndigheder kan stille til tjenesteydere, der etablerer virksomhed i Danmark.

Ifølge lovforslaget må kompetente myndigheder kun håndhæve krav over for tjenesteydere, der leverer tjenesteydelser i Danmark midlertidigt, hvis kravet ikke indebærer diskrimination af tjenesteyderen, hvis kravet er begrundet i hensynet til den offentlige orden, den offentlige sikkerhed, den offentlige sundhed eller beskyttelsen af miljøet og hvis kravet er proportionalt, dvs. er egnet til og ikke er mere restriktivt end nødvendigt for at opnå det tilsigtede mål med kravet.

Betingelsen om ikke-diskrimination indskrænker formelt gældende fællesskabsret. Indskrænkningen relaterer sig til, at forbudet mod forskelsbehandling både omfatter direkte (f.eks. nationalitetskrav) som indirekte diskrimination (f.eks. sprogkrav). Ifølge ordlyden i EF-traktatens artikel 46, jf. artikel 55, er det muligt at tillade diskrimination af udenlandske tjenesteydere under hensyntagen til den offentlige orden, den offentlige sikkerhed eller den offentlige sundhed. Indskrænkningens betydning for dansk ret vurderes dog at være af meget begrænset omfang, da krav, som indebærer forskelsbehandling af tjenesteydere, generelt ikke anvendes i dansk ret.

Betingelsen om, at krav over for midlertidige tjenesteydere skal være begrundet i den offentlige orden, den offentlige sikkerhed, den offentlige sundhed eller beskyttelsen af miljøet indskrænker gældende ret, da kun fire af de hensyn, som i EU-retten er anerkendt som tvingende almene hensyn, kan bruges som begrundelse for at håndhæve krav. Konsekvenserne af denne indskrænkning vurderes dog som begrænset, idet en række områder er undtaget fra bestemmelsen i lovforslagets § 12. Desuden kan de kompetente myndigheder uanset lovforslagets § 12 håndhæve krav, som udspringer af fællesskabsretten, eksempelvis visse regler om forbrugerbeskyttelse.

Betingelsen om proportionalitet er et grundlæggende krav i gældende fællesskabsret (se f.eks. C-353/89, Mediawet). Proportionalitet skal forstås sådan, at nationale krav skal begrænses til det reelt nødvendige for at

sikre det tvingende almene hensyn, der påberåbes. Kravet skal dermed stå i rimeligt forhold til det hensyn, der forfølges. Det vil sige, at det nationale krav skal være *egnet* til at sikre virkeliggørelsen af det formål, som kravet forfølger, og kravet må ikke gå ud over, hvad der er *nødvendigt* for at opnå formålet. Hensynet skal altså ikke kunne nås ved foranstaltninger, der er mindre restriktive og indgribende (se f.eks. C-385/99, Müller-Fauré). Samtidig bør de kompetente myndigheder, der stiller et bestemt nationalt krav, kunne påvise, at kravet har den tilsigtede effekt.

En række områder er ikke omfattet af lovforslagets bestemmelser om retten til midlertidig levering af tjenesteydelser. Dette gælder eksempelvis tjenesteydelser af almen økonomisk interesse, visse krav om tjenesteyderes erhvervs-mæssige kvalifikationer og regler om udstationering af arbejdstagere.

5.9. Administrativt samarbejde

Det fremgår af servicedirektivet, at medlemslandenes myndigheder har en pligt til at samarbejde. I lovforslaget gives økonomi- og erhvervsministeren bemyndigelse til at udstede de nærmere regler om procedurerne for dette samarbejde og den elektroniske udveksling af oplysninger, som fremgår af direktivet. Dette giver mulighed for nemt at kunne tilpasse regelsættet, hvis der sker ændringer i procedurerne i det administrative samarbejde, eller hvis der kommer nye funktionaliteter i det elektroniske Informationssystem for det indre marked (IMI), som skal understøtte samarbejdet. Det foreslås endvidere i lovforslaget, at økonomi- og erhvervsministeren udpeger den myndighed, som skal være kontaktpunkt for det administrative samarbejde. Det foreslås, at dette bliver Erhvervs- og Byggestyrelsen, som varetager opgaven som national koordinator for det elektroniske system IMI. På nuværende tidspunkt varetager Erhvervs- og Byggestyrelsen opgaverne.

Samarbejdet mellem de kompetente myndigheder i EU/EØS-landene skal sikre et effektivt tilsyn med tjenesteydere baseret på nøjagtige og fuldstændige oplysninger for at gøre det vanskeligt for tjenesteydere at undgå tilsyn eller at omgå reglerne. Det administrative samarbejde skal også hjælpe med at sikre, at overlappende kontrol med tjenesteyderne undgås.

5.10. Pligt til indrapportering

Medlemslandene har i medfør af servicedirektivet pligt til at meddele Europa-Kommissionen visse nye regler og administrative bestemmelser om servicevirksomhed. Denne forpligtelse gælder, hvis de pågældende regler eller bestemmelser indeholder et eller flere af de otte krav, som er nævnt i servicedirektivets artikel 15, stk. 2. Eksempelvis skal myndighederne oplyse om nye krav om, at tjenesteyderen skal have en bestemt retlig form eller krav om minimums- eller maksimumspriser. Desuden skal myndighederne oplyse Europa-Kommissionen om nye krav, som håndhæves over for tjenesteydere, som leverer tjenesteydelser midlertidigt. Proceduren er ikke til hinder for, at kravet kan gennemføres. Det foreslås, at økonomi- og erhvervsministeren bemyndiges til at fastsætte regler med henblik på at sikre gennemførelse af denne forpligtelse.

5.11. Oprettelse af en kvikskranke for tjenesteydere

Servicedirektivet forpligter medlemslandene til at oprette en eller flere kvikskranke for tjenesteydere. Ifølge lovforslaget bemyndiges økonomi- og erhvervsministeren til at fastsætte de nærmere regler om etableringen af kvikskranken.

Oftentimes er det problematisk for tjenesteydere at få et overblik over de påkrævede procedurer og få afviklet de nødvendige formaliteter, der skal til for at etablere sig eller udøve servicevirksomhed midlertidigt. Kvikskranken skal afhjælpe dette problem. Elektroniske procedurer er et vigtigt redskab for at gøre de administrative procedurer mindre besværlige for såvel tjenesteydere som myndigheder. Muligheden for at afvikle administrative procedurer på afstand er særligt afgørende for tjenesteydere fra andre medlemsstater.

Det elektroniske kontaktpunkt skal sikre, at en tjenesteyder kan finde frem til tilladelses- og registreringsordninger samt blanketter mm., som er nødvendige at udfylde for at kunne optage og udøve servicevirksomhed i Danmark. Tjenesteyderen skal herefter kunne udfylde og indsende disse dokumenter til kvikskranken, som videreformidler dokumenterne til den rette kompetente myndighed. Formålet er, at tjenesteyderen kun behøver at henvende sig ét sted for at afvikle de påkrævede formaliteter. Det er dog ikke et krav, at de pågældende procedurer og formaliteter skal afvikles via kvikskranken; Tjenesteydere kan vælge ikke at anvende

de kvikskranken. Desuden er procedurer og formaliteter, som i sagens natur ikke kan afvikles på afstand, ikke omfattet af kvikskranken.

Kvikskranken får ikke kompetence til at vurdere og træffe beslutninger i forbindelse med ansøgninger, men fungerer udelukkende som en formidlingskanal mellem tjenesteydere og de rette myndigheder.

5.12. Straffebestemmelser

Overtrædelse af §§ 3, 4 og 6, skal kunne straffes med bøde, medmindre strengere straf er forskyldt efter anden lovgivning.

6. De økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Servicedirektivet forpligter medlemslandene til at udvikle et elektronisk kontaktpunkt ("kvikskranken"), som skal fungere som én indgang til det offentlige Danmark for tjenesteydere. Via kvikskranken skal brugeren kunne finde generel information og vejledning og ansøge om tilladelse til at optage og udøve servicevirksomhed i Danmark. Samtidigt skal kvikskranken i visse situationer kunne rådgive danske tjenesteydere. Kvikskranken skal desuden koordinere samarbejdet mellem danske og udenlandske myndigheder i forbindelse med implementeringen af servicedirektivets bestemmelser om administrativt samarbejde. Der er afsat 8 mio. kr. til udvikling og indledende drift af kvikskranken fra 2008-2010. Midlerne er finansieret via regeringens handlingsplan for en offensiv global markedsføring af Danmark. Fra 2011 er der budgetteret med et permanent årligt bevillingsbehov på 3 mio. kr. til den videre drift og udvikling af kvikskranken, herunder opdatering og udbygning af portalen og sekretariatsbetjening af kvikskranken og det elektroniske system, IMI. Sekretariatsbetjeningen indbefatter generel vejledning samt rådgivning i forbindelse med konkrete henvendelser fra udenlandske tjenesteydere pr. mail og pr. telefon, hjælp til at navigere på hjemmesiden og assistance til danske tjenesteydere, der ønsker at bruge andre landes kvikskranke. Sekretariatet skal desuden varetage en række koordineringsopgaver i forhold til andre myndigheder, som har snitflader til kvikskrankens sagsbehandling. Hertil kommer koordinering af samarbejdet mellem danske og udenlandske myndigheder i forbindelse med implementeringen af servicedirektivets bestemmelser om administrativt samarbejde, afrapportering til kommissionen om anvendelsen af og erfaringerne med systemet samt mødeaktivitet i EU.

Udnyttelsen af bemyndigelsen til at fastsætte regler om indrapportering af nye regler om tjenesteydere til Europa-Kommissionen vurderes at medføre begrænsede administrative og ingen økonomiske konsekvenser for det offentlige. For det første foregår indrapporteringen elektronisk. For det andet vurderes det, at proceduren vil blive brugt relativt sjældent; Det forventes, at der relativt sjældent vil blive indført nye krav af den type, som er omfattet af indrapporteringspligten for henholdsvis de otte "gråzonekrav" og de nye krav, som vil blive håndhævet over for tjenesteydere, som er i Danmark midlertidigt.

Ressourceopgørelsen medtager ikke andre myndigheders evt. ressourcebehov som følge af dette lovforslag. Disse afholdes inden for de enkelte ministeriers rammer.

7. De økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Det vurderes, at maksimalt 69.384 danske virksomheder berøres af lovforslaget.

Lovforslaget har ingen direkte eller afledte erhvervsøkonomiske konsekvenser. Det vurderes desuden, at lovforslaget medfører meget begrænsede administrative konsekvenser for erhvervslivet. Det første oplysningskrav i lovforslaget vurderes ikke at udgøre en særskilt administrativ byrde, idet virksomhederne kan give oplysningen om virksomhedsform i forbindelse med de øvrige oplysninger, som de allerede skal give forbrugerne ifølge dansk ret, eksempelvis kontaktoplysninger og oplysning om pris. Desuden er det allerede kutyme at give oplysning om virksomhedsform i forbindelse med kontaktoplysningerne. Tjenesteyderne kan i øvrigt selv vælge, hvordan de ønsker at give oplysningen.

Det andet oplysningskrav i lovforslaget medfører en meget begrænset administrative byrde, idet det kun er relevant, når en tjenestemodtager anmoder om oplysningen, og kun hvis en tjenesteyder udøver virksomhed på flere områder.

Lovforslaget vurderes på lang sigt at gøre det lettere for virksomheder at udbyde tjenesteydelser i Danmark blandt andet på grund af lovforslagets kapitel om etablering, som opstiller en ramme for indholdet af tilladelsesordninger for tjenesteydere. De strukturelle virkninger af lovforslaget vurderes desuden at være positive, idet servicedirektivets oplysningskrav forventes at øge forbrugernes tillid til tjenesteydere, hvilket kan hjælpe med at realisere potentialet for handlen med tjenesteydelser.

Gennemførelsen af servicedirektivet forventes at medvirke til at styrke det indre marked for tjenesteydelser, med øget konkurrence, øgede beskæftigelses- og investeringsmuligheder med positive erhvervsøkonomiske konsekvenser til følge.

8. De administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget vurderes at medføre begrænsede positive administrative konsekvenser for borgerne. Som følge af oplysningskravene, som gennemføres i loven, vil borgerne få lettere adgang til information om tjenesteydere. Desuden giver lovforslaget en række rettigheder for tjenestemodtagere. Dette betyder eksempelvis, at borgere som tjenestemodtagere ikke må diskrimineres hverken af de kompetente myndigheder eller af tjenesteydere på baggrund af opholdssted eller nationalitet. Desuden får borgere bedre mulighed for at anvende tjenesteydelser fra tjenesteydere, der er etableret i et andet EU/EØS-land, og dermed større muligheder med hensyn til valg af tjenesteyder. Eksempelvis kan borgeren opnå støtte til et kursus i et andet medlemsland på samme vilkår som til et kursus i Danmark.

9. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget vurderes ikke at have miljømæssige konsekvenser.

10. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget gennemfører dele af direktiv nr. 2006/123/EF af 12. december 2006 om tjenesteydelser i det indre marked (servicedirektivet) (EU-Tidende L 376 af 27. december 2006, s. 36). Direktivet skal være implementeret i medlemslandene senest den 28. december 2009.

Lovforslaget indeholder de horisontale dele af servicedirektivet, der kræver gennemførelseslovgivning.

11. Hørte organisationer mv.

Lovforslaget har været sendt i høring hos:

3F, Advokatsamfundet, Akademikernes Centraladministration, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Arbejdsmarkedsstyrelsen, Arbejds miljøinstituttet, Arbejdstilsynet, Banedanmark, BAT-kartellet, Beskæftigelsesministeriet, BFID, Bibliotekarforbundet, Biblioteksstyrelsen, Boligselskabernes Landsforening, Branche-foreningen for dykkermateriel, Brancheforeningen for Sæbe, Parfume og Teknisk/kemiske artikler, Bryggeri-foreningen, Byggefagenes Kooperativ Landssammenslutning, Byggeriets Arbejdsgivere, Børsmæglerfor-eningen, CIRIUS, CO-Industri, Copenhagen Business School, DAKOFA, DANAK, Danbor Service A/S, Danmarks Apotekerforening, Danmarks Lærerforening, Danmarks Miljøundersøgelser, Danmarks Nationalbank, Danmarks Rederiforening, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Byggeri, Dansk Bygningsinspektørfor-ening, Dansk Detail, Danske Advokater, Danske Andelsselskaber, Danske Ark, Danske Arkitektvirksomheder, Danske Bandagister, Danske Bioanalytikere, Danske Busvognmænd, Danske Fysioterapeuter, Danske Entreprenører, Dansk Ejendomsmæglerforening, Danske Kloakmestre, Dansk Eksportforening, Dansk Energi, Dansk Energi Branche-forening, Danske Patentagenters Forening, Dansk Erhverv, Danske Spil, Danske Speditører, Dansk Forening for Industriens Patents- og Varemærkespecialister, Dansk Gasteknisk Center A/S, Dansk Industri, Dansk Magisterforening, Danske Maritime, Dansk Metalarbejderforbund, Dansk Navigatørforening, Dansk Optikerforening, Dansk Patent- og Varemærkekonsulentforening, Danske Regioner, Dansk Sportsdykkerforbund, Dansk Standard, Dansk Sygeplejeråd, Dansk Sø- og Restaurationsforening, Dansk Tandlægeforening, Dansk Textil Union, Dansk Translatørforbund, Dansk Transport og Logistik, Dansk Vand- og Spildevandsforening, Dansk Varefakta Nævn, DELTA, Den alm. danske lægeforening, Den Danske Dyrlægeforening, Den Danske Landinspektørforening, De Samvirkende Købmænd, Det Kommunale Kartel, Det Tekniske Sikkerhedsråd, Det Økologiske Råd, DI Handel, Direktoratet for Fødevarerhverv,

Dispachørkommissionen, DJØF, DONG, DSB, DS Håndværk og Industri, Dykkercentret, Dykkerfirmaernes brancheforening, Elektricitetsrådet, ELFO – Elinstallatørernes Landsforening, EnergiMidt, Energinet, Ergoterapeutforeningen, Energistyrelsen, Erhvervs- og Byggestyrelsen, Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, FAFGE – Elbranchens Leverandørforening, FDB, Finansforbundet, Finansministeriet, Finansrådet, Finanstilsynet, FOA, Forbrugerrådet, Forbrugerstyrelsen, Forbundet af Kirke- og Kirkegårdsansatte, Forbundet Kommunikation og sprog, FORCE, Foreningen af kliniske Diætister, Foreningen af radiografer i Danmark, Foreningen af Registrerede Revisorer, Foreningen af rådgivende ingeniører, Foreningen af Statsautoriserede Revisorer, Foreningen af vandværker i Danmark, Foreningen Industriel Retsbeskyttelse, Forsikring og Pension, Forskningsstyrelsen, Forsvarsministeriet, FTF, Færdselsstyrelsen, Færøernes Landsstyre, Fødevedirektoratet, Fødevestyrelsen, Godkendt teknologisk service, Gymnasieskolens Lærerforening, Grønlands Hjemmestyre, Handelshøjskolen Århus Universitet, HK Handel, HNG I/S, HS, Håndværksrådet, IDA, Ingeniørforeningen i Danmark, IT Brancheforeningen, ITEK, IT- og Telestyrelsen, Justitsministeriet, Kamstrup A/S, Kirkeministeriet, KODA, Kristelig Arbejdsgiverforening, Kulturarvstyrelsen, Københavns Energi, Københavns Fondsbørs, Klima- og Energiministeriet, Kommunernes Landsforening, Konkurrencestyrelsen, Kooperationen, Kulturministeriet, Københavns Kommune, Landbrugsrådet, Landsforeningen af Kliniske Tandteknikere, Landsforeningen af statsautoriserede fodterapeuter, Ledernes Hovedorganisation, LEGO, Lekon, LO, Lægemedelindustriforeningen, Lægemedelindustriforeningen, Lægemedelstyrelsen, Marinarkæologisk Center, Maskinmestrenes Forening, MEGROS, Miljøministeriet, Miljøstyrelsen, Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration, Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse, Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling, Oliebranchens Fælles Repræsentation, Parallelimportørforeningen af lægemidler, Patent- og Varemærkestyrelsen, PM-Diving A/S, Psykologforeningen, Psykolognævnet, Realkreditrådet, Rigspolitiet, Sammenslutningen af Danske Småøer, Sikkerhedsstyrelsen, SKAT, Skatteministeriet, Statens Byggeforskningsinstitut, Statens Luftfartsvæsen, Statens og Kommunernes Indkøbsservice, Statsministeriet, Søfartsstyrelsen, Søværnet, Teknisk Landsforbund, Teknologisk Institut, TEQNIK, Transportministeriet, Trafikstyrelsen for jernbane og færger, Translatørforeningen, Translatørkommissionen, Udenrigsministeriet, Undervisningsministeriet, Velfærdsministeriet, Veltek, Videnskabsministeriet, Visit Denmark, Værdipapircentralen.

12. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindre udgifter	Negative konsekvenser/merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Kommuner og regioner: Ingen Staten: Ingen	Kommuner og regioner: Ingen Staten: 3 mio. kr. årligt fra 2011
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Kommuner og regioner: Ingen Staten: Ingen	Kommuner og regioner: Ingen Staten: Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Begrænsede	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Meget begrænsede – under 1.000 timer årligt
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Begrænsede	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget gennemfører dele af direktiv nr. 2006/123/EF af 12. december 2006 om tjenesteydelser i det indre marked (servicedirektivet) (EU-Tidende L 376 af 27. december 2006, s. 36).	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til kapitel 1

Lovens anvendelsesområde

Til § 1

Bestemmelsen fastlægger lovforslagets anvendelsesområde. Bestemmelsen gennemfører servicedirektivets artikel 2, stk. 1. Lovforslaget omfatter tjenesteydere, der er etableret i Danmark, og tjenesteydere, som leverer tjenesteydelser midlertidigt i Danmark, og som er etableret i et andet EU/EØS-land. Forslaget omfatter også regler vedrørende etablering af tjenesteydere i Danmark, herunder enhver situation, hvor en dansk statsborger ønsker at oprette en servicevirksomhed.

Tjenesteydelser af almen økonomisk interesse er omfattet af dette lovforslags anvendelsesområde, da der er tale om tjenesteydelser, der udføres med en økonomisk modydelse. For en definition af tjenesteydelser af almen økonomisk interesse henvises til bemærkningerne til § 13, nr. 1. Tjenesteydelser af almen økonomisk interesse er dog undtaget fra lovforslagets § 12 om midlertidig levering af tjenesteydelser. Lovforslaget omfatter desuden ikke finansieringen af tjenesteydelser af almen økonomisk interesse og omfatter heller ikke støtte bevilget af de statslige, kommunale og regionale myndigheder, navnlig på det sociale område og på arbejdsmarkedsområdet, som er bevilget i overensstemmelse med fællesskabsrettens konkurrenceregler.

Til stk. 2

I lovens § 1, stk. 2, opregnes en række områder og aktiviteter, som ikke er omfattet af lovforslaget, idet de er undtaget fra servicedirektivets anvendelsesområde.

Til nr. 1

Ifølge nr. 1 finder loven ikke anvendelse på foranstaltninger truffet for at fremme kulturel eller sproglig mangfoldighed eller mediepluralismen. Bestemmelsen omfatter bl.a. krav om brug af dansk i medierne, samt støtte til kulturarrangementer og -organisationer.

Til nr. 2

Efter nr. 2 er strafferetlige regler i henhold til straffeloven og særlovgivningen ikke omfattet af loven. Bestemmelsen gennemfører servicedirektivets artikel 1, stk. 5. Servicedirektivet har ikke til formål at harmonisere eller berøre EU/EØS-landenes strafferetlige bestemmelser. Det falder derfor uden for lovforslagets anvendelsesområde, hvis en tjenesteyder fra et andet EU/EØS-land begår en kriminel handling i Danmark i forbindelse med leveringen af en tjenesteydelse. Undtagelsen i nr. 2 kan dog ikke anvendes til at omgå lovforslagets bestemmelser eksempelvis ved at iværksætte en strafferetlig sanktion imod en tjenesteyder for manglende overholdelse af krav, som ikke kan opretholdes i henhold til lovforslaget.

Til nr. 3

Efter nr. 3 er arbejdsretlige regler desuden ikke omfattet af lovforslaget, idet servicedirektivet ikke indeholder regler, som angår arbejdsretten og ikke forpligter de kompetente myndigheder til at ændre den del af deres lovgivning som vedrører arbejdsret. Ved arbejdsretlige regler skal forstås enhver form for retlige eller kontraktretlige bestemmelser vedrørende ansættelsesvilkår, arbejdsforhold, herunder sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen og forholdet mellem arbejdstagere og arbejdsgivere. Undtagelsen dækker alle de regler, som omhandler den enkelte arbejdstagers ansættelsesvilkår og forholdet mellem arbejdstager og arbejdsgiver. Dette betyder, at eksempelvis regler om lønregulering, arbejdstid, ferier og arbejdsmiljø ikke er omfattet af lovforslaget. Desuden er al lovgivning om kontraktretlige forpligtelser mellem arbejdstager og arbejdsgiver ikke omfattet af lovforslaget. Lovforslaget berører heller ikke forholdet mellem arbejdsmarkedets parter, herunder retten til at forhandle og indgå kollektive aftaler, retten til at strejke og til at gennemføre faglige aktioner i overensstemmelse med national ret og praksis under overholdelse af fællesskabsretten. Bestemmelsen svarer til servicedirektivets artikel 1, stk. 6, 1. pkt. og artikel 1, stk. 7, 2. pkt.

Til nr. 4

Efter nr. 4 berører lovforslaget heller ikke udøvelse af grundlæggende rettigheder, som er anerkendt som sådan i Danmark eller af fællesskabsretten. Bestemmelsen svarer til servicedirektivets artikel 1, stk. 7, 1. pkt. Det forklares i præamblen til servicedirektivet, nr. 15, at dette omhandler rettighederne i EU's charter om grundlæggende rettigheder. Disse grundlæggende rettigheder omfatter rettigheden til at gennemføre faglige aktioner i overensstemmelse med national ret under overholdelse af fællesskabsretten Charteret referer til de grundlovssikrede rettigheder i EU's medlemsstater, EF- og EU-traktaten, den europæiske menneskerettighedskonvention, de sociale chartre vedtaget af fællesskabet og Europarådet samt EF-Domstolens og Den Europæiske menneskerettighedsdomstols retspraksis. Loven berører således ikke fundamentale rettigheder, som er anerkendt som sådan i de nævnte traktater og konventioner.

Til nr. 5

Efter nr. 5 er social sikring desuden undtaget fra lovforslagets anvendelsesområde. Bestemmelsen gennemfører servicedirektivets artikel 1, stk. 6, sidste pkt. Servicedirektivet indeholder ikke regler, som forpligter medlemsstaterne til at ændre deres lovgivning om social sikring.

Til nr. 6

Ifølge nr. 6 er ikke-økonomiske tjenesteydelser af almen interesse ikke omfattet af lovforslaget. Sådanne tjenesteydelser af almen karakter, som er kendetegnet ved, at de udføres uden en økonomisk modydelse, omfatter eksempelvis undervisning inden for rammerne af det nationale uddannelsessystem i private og offentlige uddannelsesinstitutioner, som ikke leveres mod betaling, national kulturpolitik samt grundlæggende velfærdsydelser, herunder forvaltning af sociale sikringsordninger.

Til nr. 7

Efter nr. 7 er finansielle tjenesteydelser heller ikke omfattet af lovforslaget. Denne undtagelse gælder alle finansielle tjenesteydelser, herunder bank- og kreditvirksomhed, tjenesteydelser i forbindelse med værdipapirer, investeringsfonde, forsikringsvirksomhed og pensionsordninger. Undtagelsen omfatter desuden de tjenesteydelser, der er opført på listen i bilag 1 til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv nr. 2006/48/EF af 14. juni 2006 om adgang til at optage og udøve virksomhed som kreditinstitut. Eksempelvis omhandler det forbrugerkreditter, realkreditlån, pantelånervirksomhed, finansiell leasing og udstedelse samt administration af betalingsmidler. Operationel leasing bestående af udlejning af varer forstås ikke som en finansiell tjenesteydelse og er derfor omfattet af lovforslaget.

Til nr. 8

Efter nr. 8 er elektroniske kommunikationstjenester og –netværk og tilhørende faciliteter samt tjenesteydelser og områder, der er omfattet af direktiverne nr. 2002/19/EF, nr. 2002/20/EF, nr. 2002/21/EF, nr. 2002/22/EF og nr. 2002/58/EF, ikke omfattet af dette lovforslag. De fem nævnte direktiver er den såkaldte telekompakte eller "99review", som er gennemført i dansk ret ved lov nr. 450 af 10. juni 2003 om ændring af lov om konkurrence- og forbrugerforhold på telemarkedet med flere love. Tjenesteydelser, som dermed er undtaget fra lovforslaget, er eksempelvis taletelefoni og elektroniske postformidlingstjenester.

Til nr. 9

Ifølge nr. 9 er ydelser på transportområdet, herunder havnetjenester, som er omfattet af EF-traktatens afsnit V om transport, ikke omfattet af dette lovforslag. Dette omfatter blandt andet hyrevogns- og ambulancekørsel samt dyretransporter. Tjenesteydelser, som ikke er transporttjenester som sådan, som eksempelvis køreskoler, bortskaffelsesvirksomhed, biludlejning, begravelsesvirksomhed og luftfotovirksomhed, er derimod omfattet af lovforslaget. Kommercielle aktiviteter i havne og lufthavne såsom restauranter er dermed også omfattet af lovforslaget.

Til nr. 10

Efter nr. 10 er tjenesteydelser, som udbydes af vikarbureauer, ikke omfattet af lovforslaget.

Til nr. 11

Efter nr. 11 er sundhedsydelser ikke omfattet af lovforslaget. Det gælder uanset, om sundhedsydelserne udføres inden for rammerne af sundhedsvæsenets infrastruktur eller ej, hvordan de tilrettelægges og finansieres,

samt om de er offentlige eller private. Undtagelsen omfatter alle tjenesteydelser, der udføres af en person, der er autoriseret i henhold til lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed, og personer, der handler på dennes ansvar, som led i fagligt virke til fremme af befolkningens sundhed samt til forebyggelse og patientbehandling af sygdom, lidelse og funktionsbegrænsning. Tjenesteydelser, der leveres af idræts- eller fitnesscentre, anses ikke for at være sundhedsydelser og er derfor omfattet af lovforslaget.

Til nr. 12

Efter nr. 12 er audiovisuelle tjenesteydelser og radiospredning heller ikke omfattet af lovforslaget. Lovforslaget omfatter dermed ikke tjenesteydelser i forbindelse med film, uanset hvordan de produceres, distribueres og transmitteres, eller tjenesteydelser, hvis primære formål er at tilvejebringe levende billeder med eller uden lyd, herunder tv og visning af film i biografer.

Til nr. 13

Ifølge nr. 13 er spil, som indebærer, at deltagerne gør en indsats med penge, og som indeholder et element af tilfældighed, herunder lotteri, kasinospil og væddemål, ikke omfattet af lovforslagets anvendelsesområde. Det betyder eksempelvis, at spil, der udbydes af en virksomhed, hvis formål er at sælge spil, og som opkræver betaling for deltagelse i spillet, ikke er omfattet af lovforslaget. Som eksempel kan nævnes Danske Spil. Det er imidlertid ikke afgørende, om udbyderen alene har til formål at sælge spil. Således vil eksempelvis også bingo og spilletjenester, der drives af eller til fordel for velgørende eller almennyttige organisationer være undtaget. Ligeledes vil forlystelser i form af spil være undtaget, hvis spillet indeholder et element af tilfældighed, uanset at den, der driver forlystelsen sjældent alene har til formål at sælge spil. Derimod gælder udelukkelsen eksempelvis ikke spil, der kræver færdigheder og reklamespil, hvis formål alene er at tilskynde til salg af en tjenesteydelse. Undtagelsen for kasinoer mv. gælder ikke deres øvrige udbud af tjenesteydelser. Således er f.eks. kasinoers restaurationsdrift omfattet af lovforslaget.

Til nr. 14

Ifølge nr. 14 er virksomhed, som er forbundet med udøvelse af offentlig myndighed, ikke omfattet af lovforslaget. Denne undtagelse afspejler EF-traktatens artikel 45, hvorefter tjenesteydelser, som er forbundet med udøvelse af offentlig myndighed, ikke er omfattet af bestemmelserne om etableringsfrihed og frihed til at levere tjenesteydelser midlertidigt. Undtagelsen dækker i overensstemmelse med EF-Domstolens praksis vedrørende EF-traktatens artikel 45 kun specifikke tjenesteydelser og ikke automatisk hele erhverv. Tjenesteydelser, der udføres af officielt udnævnte notarer og fogeder, er dermed ikke omfattet af lovforslaget, idet notarvirksomhed i Danmark alene udøves af domstolene.

Til nr. 15

Ifølge nr. 15 er sociale tjenesteydelser i forbindelse med socialt boligbyggeri, børnepasning og støtte til trængende familier og enkeltpersoner, som har permanent eller midlertidigt behov herfor, udført af staten eller af tjenesteydere med opdrag fra staten eller af statsanerkendte velgørende organisationer heller ikke omfattet af lovforslaget. "Statsanerkendte velgørende organisationer" er et begreb, der ikke anvendes i dag i Danmark. Der er tale om en reference til servicedirektivets præcise ordlyd, som ikke har praktisk betydning i Danmark. Undtagelsen i nr. 15 betyder, at sociale tjenesteydelser ikke er omfattet af lovforslaget, hvis de leveres af det offentlige selv, af tjenesteydere, som har offentligt mandat hertil og dermed også pligt til at tilvejebringe sådanne tjenesteydelser, eller af velgørende organisationer, der er anerkendt af staten som sådanne. Undtagelsen omfatter dermed også sociale ydelser, som kommunerne yder med hjemmel i den sociale lovgivning. Hertil kommer ydelser i forbindelse med den almene boligsektor. Privat husholdningshjælp er således omfattet af lovforslaget, hvorimod eksempelvis beskikkede bistan sværger og kommunal hjemmehjælp ikke er omfattet.

Til nr. 16

Efter nr. 16 er private vagttjenester ikke omfattet af lovforslaget. Denne undtagelse gælder tilsyn med ejendomme og lokaler, dørmænd, personbeskyttelse (bodyguards), sikkerhedspatroljering samt deponering, opbevaring, transport og distribution af kontanter og værdigenstande. Tjenesteydelser, der ikke er vagttjene-

ster som sådan, f.eks. levering, installation og vedligeholdelse af tekniske sikkerhedsanordninger, er derimod omfattet af lovforslaget.

Til nr. 17

Efter nr. 17 er skatter og afgifter ikke omfattet af dette lovforslag. Dette omfatter både den materielle skatteret og de administrative regler, der er nødvendige for håndhævelsen af skattelovgivningen, f.eks. tildeling af momsnumre.

Til kapitel 2

Definitioner

Til § 2

Til stk. 1

Til nr. 1

Som tjenesteydelse betragtes enhver selvstændig erhvervsvirksomhed, der normalt udføres mod betaling, jf. EF-traktatens artikel 50. En erhvervsaktivitet skal således være selvstændig erhvervsvirksomhed for at være en tjenesteydelse. Det vil sige, at ydelsen skal leveres af en selvstændig tjenesteyder, som ikke er bundet af en ansættelseskontrakt.

Tjenesteydelser omfatter især:

- a) Virksomhed af industriel karakter.
- b) Virksomhed af handelsmæssig karakter.
- c) Virksomhed af håndværksmæssig karakter.
- d) De liberale erhvervs virksomhed.

De tjenesteydelser, der er omfattet af dette lovforslag, er f.eks. forretningservice såsom ledelsesrådgivning, certificering og prøvning, vedligeholdelse og rengøring af kontorer, reklame og rekrutteringstjenester. Lovforslaget omfatter også ydelser til virksomheder og forbrugere som f.eks. juridisk og skattemæssig rådgivning, tjenester i forbindelse med fast ejendom, f.eks. ejendomsmæglervirksomhed, eller i forbindelse med bygge- og anlægsarbejder, herunder håndværkeres tjenesteydelser, arkitektrådgivning, tilrettelæggelse af messer og udstillinger, biludlejning og rejsebureauer. Også forbrugertjenester som f.eks. turisttjenester, fritidstjenester, sportscentre og forlystelsesparker er omfattet.

Det skal vurderes i hvert enkelt tilfælde, om bestemte former for virksomhed, navnlig virksomhed, der finansieres af det offentlige eller udføres af offentlige institutioner, udgør en tjenesteydelse. Vurderingen skal bygge på alle virksomhedens egenskaber, navnlig den måde, hvorpå den udføres, tilrettelægges og finansieres.

Betalingskriteriet, dvs. om en tjenesteydelse udføres med en økonomisk modydelse, består i, at betalingen udgør det økonomiske modstykke til de pågældende tjenesteydelser. Det er irrelevant, om det er tjenestemodtageren eller en tredjepart, der betaler. Ifølge EF-Domstolens praksis er betalingskriteriet ikke opfyldt i forbindelse med de former for virksomhed, der udføres af eller på vegne af staten uden økonomisk modydelse i forbindelse med statens forpligtelser på det sociale, kulturelle, uddannelsesmæssige og retslige område, f.eks. undervisning inden for rammerne af det nationale uddannelsessystem eller forvaltning af sociale sikringsordninger, hvor der ikke udøves erhvervsaktivitet. Tjenestemodtageres betaling af et gebyr, f.eks. studerendes betaling af undervisningsgebyrer eller studieafgifter som delvist bidrag til udgifterne til driften af et system, udgør ikke i sig selv betaling, fordi ydelsen stadig hovedsagelig er finansieret af offentlige midler.

Til nr. 2

Begrebet tjenesteyder omfatter ifølge servicedirektivet enhver fysisk person, der er statsborger i et EU/EØS-land, og som udbyder en tjenesteydelse og enhver juridisk person, der er etableret i et EU/EØS-land, og som udbyder en tjenesteydelse. Begrebet omfatter tilfælde, hvor tjenesteydelsen udføres over grænserne som led i den frie bevægelighed for tjenesteydelser og tilfælde, hvor en erhvervsdrivende etablerer sig i

en medlemsstat. Begrebet tjenesteyder indbefatter ikke filialer i et EU/EØS-land af selskaber fra tredjelande. Begrebet gælder kun selskaber, som er oprettet i overensstemmelse med et EU-lands lovgivning, og hvis vedtægtsmæssige hjemsted, hovedkontor eller hovedvirksomhed er beliggende i EU.

Til nr. 3

Begrebet tjenestemodtager omfatter både forbrugere og virksomheder, der aftager eller ønsker at aftage en tjenesteydelse. Det vil sige enhver fysisk person, der er statsborger i et EU/EØS-land, eller som nyder rettigheder, der er tillagt vedkommende ved fællesskabsretsakter, når den pågældende aftager eller ønsker at aftage en tjenesteydelse. En tjenestemodtager er også enhver juridisk person, som er etableret i et EU/EØS-land, når den pågældende i erhvervsøjemed eller andet øjemed anvender eller ønsker at anvende en tjenesteydelse.

Til nr. 4

Når en erhvervsdrivende ønsker at udøve servicevirksomhed, skal der sondres mellem situationer, hvor tjenesteyderen etablerer sig og dermed er omfattet af lovforslagets § 10, og situationer, hvor tjenesteyderen leverer en tjenesteydelse midlertidigt i Danmark, og dermed er omfattet af lovforslagets § 12.

En tjenesteyder er etableret, hvis vedkommende rent faktisk udøver sin erhvervsvirksomhed fra et fast forretningssted i et ikke nærmere defineret tidsrum, jf. EU-retten. Der kan også være tale om etablering, hvis et selskab oprettes for en bestemt periode, eller selskabet lejer den bygning eller det anlæg, der anvendes til udøvelse af virksomheden. Etablering kan også omfatte tilfælde, hvor en tjenesteyder gives en tidsbegrænset tilladelse til at udøve bestemte tjenesteydelser.

Etablering behøver ikke at ske i form af etablering af et datterselskab, en filial eller et agentur, men kan bestå af et kontor, der ledes af tjenesteyderens eget personale eller af en person, der er selvstændig, men bemyndiget til at handle på en vedvarende måde for virksomheden, som det ville være tilfældet med et agentur. Omvendt kan en postkasse ikke udgøre et etableringssted.

En tjenesteyder kan godt anvende en bestemt infrastruktur i Danmark uden nødvendigvis at være etableret i Danmark. For nogle tjenesteydere er det eksempelvis nødvendigt at have en eller anden form for infrastruktur i landet for overhovedet at kunne levere sin tjenesteydelse, eksempelvis en praksis eller et kontor. Etablering kræver imidlertid altid integration i dansk økonomi og erhvervelse af en kundekreds i Danmark med udgangspunkt i et stabilt etableret forretningssted.

Det skal vurderes fra sag til sag, om der er tale om etablering eller midlertidig levering af tjenesteydelser. Der skal hermed ikke kun tages hensyn til tjenesteydelsens varighed, men også dens hyppighed, periodiske karakter eller kontinuitet. Det følger heraf, at der ikke kan fastsættes nogen generel tidsfrist med henblik på at skelne mellem etablering og udveksling af tjenesteydelser. Selv tjenesteydelser, der udøves gennem mange år i et land, kan være midlertidig levering af en tjenesteydelse. Dette er eksempelvis også tilfældet med tilbagevendende tjenesteydelser over en længere periode, f.eks. konsulentvirksomhed eller rådgivningsvirksomhed.

Når en tjenesteyder er etableret i flere EU/EØS-lande, er etableringsstedet det sted, der udgør centret for tjenesteyderens virksomhed i relation til den pågældende tjenesteydelse.

Til nr. 5

Når en erhvervsdrivende udøver servicevirksomhed, skal der sondres mellem situationer, hvor tjenesteyderen etablerer sig og dermed er omfattet af lovforslagets § 10, og situationer, hvor tjenesteyderen leverer en tjenesteydelse midlertidigt i Danmark og dermed er omfattet af lovforslagets § 12.

Midlertidig levering af tjenesteydelser er kendetegnet ved fraværet af en varig og kontinuerlig deltagelse i økonomien i det land, hvor tjenesteydelsen udføres. Den midlertidige karakter af den pågældende virksomhed skal ikke kun vurderes på grundlag af ydelsens varighed, men også på grundlag af dens hyppighed, periodiske karakter eller kontinuitet. Ydelsens midlertidige karakter udelukker imidlertid ikke, at tjenesteyderen kan indrette visse faciliteter, herunder et kontor, en praksis eller en konsultation, hvis disse faciliteter er nødvendige for udførelsen af den pågældende tjenesteydelse.

For at der kan være tale om midlertidigt udbud af tjenesteydelser i Danmark, og tjenesteyderen dermed er omfattet af lovforslagets § 12, skal tjenesteyderen være etableret i et andet EU/EØS-land.

Visse tjenesteydelser kan pr. definition og i praksis næsten aldrig udføres af tjenesteydere på midlertidig basis uden etablering i Danmark. Det gælder f.eks. tjenesteydelser, der udbydes af hoteller, forlystelsesparker, akvarier og restauranter.

Til nr. 6

Begrebet tilladelsesordning omfatter enhver ordning, hvorefter en tjenesteyder eller tjenestemodtager skal henvende sig til en kompetent myndighed med henblik på at opnå en udtrykkelig eller en stiltiende afgørelse om adgangen til at optage og udøve tjenesteydelser.

Begrebet tilladelsesordning er altså ikke afhængigt af, om den pågældende lovgivning kræver enten en udtrykkelig eller en stiltiende afgørelse fra en kompetent myndighed, før tjenesteyderen lovligt kan udøve sin serviceydelse. En tilladelse kan indrømmes ikke blot ved en udtrykkelig afgørelse, men også ved en stiltiende afgørelse, som f.eks. består i, at den kompetente myndighed forholder sig tavs, eller at tjenesteyderen skal afvente en kvittering for modtagelsen af en erklæring for at kunne påbegynde den pågældende virksomhed.

Begrebet omfatter også procedurer, hvorefter en tjenesteyder skal indgive en erklæring til en kompetent myndighed og først kan udbyde sin tjenesteydelse efter en given periode, hvor den kompetente myndighed ikke har reageret. Begrebet omfatter samtidig procedurer, hvorefter tjenesteyderen skal indgive en erklæring, som dernæst skal accepteres af den kompetente myndighed, for at tjenesteyderen lovligt kan indlede den pågældende aktivitet.

Tilladelsesordninger omfatter således de administrative procedurer, hvorved der gives tilladelser, licenser, godkendelser eller koncessioner. Begrebet omfatter også forpligtelsen til at indsende en anmeldelse, være optaget i en branche- eller erhvervsorganisation, et register, en fortegnelse eller en database, være officielt tilsluttet et organ eller være i besiddelse af et næringsbrev for at kunne udøve den pågældende virksomhed.

Til nr. 7

Begrebet krav omfatter enhver forpligtelse, ethvert forbud, enhver betingelse eller enhver begrænsning, der er følger af i lov, regler fastsat i medfør af lov, eller som følger af retspraksis, administrativ praksis, faglige foreningers regler eller kollektive regler, som faglige sammenslutninger og erhvervsorganisationer har vedtaget som led i deres retlige autonomi. Regler, der er fastsat i kollektive aftaler, som er forhandlet med arbejdsmarkedets parter, anses ikke for at være krav i henhold til dette lovforslag.

Begrebet krav omfatter kun krav, som indvirker på adgangen til at optage eller udøve servicevirksomhed. Begrebet omfatter således ikke generelle krav, der ikke specifikt regulerer eller indvirker på tjenesteydelsen, men som skal overholdes af tjenesteyderne under udførelsen af deres erhvervsydelse på samme måde som af enkeltpersoner, der handler som privatpersoner. Sådanne generelle krav omfatter f.eks. færdselsregler, regler om byggemodning, arealudvikling og -anvendelse, by- og landplanlægning samt bygningsstandarder.

Begrebet krav omfatter heller ikke administrative sanktioner, der pålægges for ikke at overholde sådanne regler, der ikke specifikt regulerer eller indvirker på servicevirksomheden, men som skal overholdes af tjenesteyderne under udøvelsen af deres erhvervsvirksomhed på samme måde som af enkeltpersoner, der handler som privatpersoner.

Det forhold alene at et krav betegnes på en bestemt måde, f.eks. som byplanlægningsregler, eller at kravet er formuleret i generelle vendinger og altså ikke specifikt er henvendt til tjenesteydere, er ikke tilstrækkeligt til at fastslå, at de falder uden for lovforslagets anvendelsesområde. Det er den reelle virkning af et krav, som skal vurderes for at fastslå, om kravet er generelt eller ej.

Begrebet krav omfatter ikke indberetningskrav om tilstande, som en tjenesteyder får viden om under udførelsen af sin tjenesteydelse, f.eks. dyrlægers indberetning af husdyrsygdomme eller skorstensfejeres indberetning af potentielle brandfarer.

Begrebet krav omfatter ikke krav i forbindelse med tjenesteyderes adgang til offentlige økonomiske midler. Lovforslaget omfatter derfor eksempelvis ikke betingelser, som skal opfyldes, for at tjenesteydere kan modtage offentlige økonomiske midler, herunder specifikke kontraktbestemmelser, især kvalitetsnormer, der skal overholdes som betingelse for at modtage offentlige økonomiske midler, f.eks. på det sociale område. Lovforslaget kan dermed ikke medføre, at de kompetente myndigheder forpligtes til at give tjenesteydere,

der er etableret i andre EU/EØS-lande, ret til at modtage samme tilskud som tjenesteydere, der er etableret i Danmark. Det er dog klart, at krav til tjenesteydere om adgang til offentlige økonomiske midler såvel som til anden støtte skal være i overensstemmelse med konkurrencelovgivningen og fællesskabsretten.

Til nr. 8

Begrebet tvingende almene hensyn, der er nævnt i visse af dette lovforslags bestemmelser, er blevet udviklet gennem EF-Domstolens praksis og udvikles løbende. Begrebet dækker eksempelvis følgende områder: offentlig orden, offentlig sikkerhed og offentlig sundhed, jf. EF-traktatens artikel 46 og 55, miljøbeskyttelse og beskyttelse af bymiljøet, herunder by- og landplanlægning, opretholdelse af samfundsordenen, socialpolitiske mål, beskyttelse af tjenestemodtagere, forbrugerbeskyttelse, beskyttelse af arbejdstagere, herunder den sociale beskyttelse af disse, dyrevelfærd, opretholdelse af den økonomiske balance i det sociale sikringsssystem, forebyggelse af svig, forebyggelse af illoyal konkurrence, beskyttelse af kreditorer, sikring af en forsvarlig forvaltning af retssystemet, trafiksikkerhed, beskyttelse af intellektuel ejendomsret, kulturpolitiske målsætninger, herunder beskyttelse af ytringsfriheden på forskellige områder, navnlig sociale, kulturelle, religiøse og filosofiske samfundsværdier, behovet for at sikre et højt uddannelsesniveau, opretholdelse af et alsidigt presseudbud og fremme af nationalsproget, beskyttelse af den nationale historiske og kunstneriske arv samt veterinærpolitik.

Til nr. 9

Begrebet kompetente myndigheder omfatter enhver offentlig myndighed eller privat organisation samt ethvert organ, der i Danmark har til opgave at føre tilsyn med eller regulere servicevirksomhed, herunder navnlig statslige, kommunale og regionale myndigheder, samt domstole, der handler i denne egenskab, branche- og erhvervsorganisationer og sammenslutninger, der som led i deres retlige autonomi kollektivt regulerer adgangen til at optage og udøve servicevirksomhed. Begrebet har altså en bredere betydning end blot offentlige myndigheder. I praksis betyder det, at også private organisationer, sammenslutninger og virksomheder er omfattet af lovforslaget, hvis disse udsteder regler eller administrerer tilladelses- eller registreringsordninger, som betinger en tjenesteyders adgang til at udføre eller selve udførelsen af erhvervet.

Til kapitel 3

Oplysningspligt for tjenesteydere

Til § 3

Til stk. 1

Ifølge bestemmelsen skal tjenesteyderen give oplysning om tjenesteyderens retlige status og retlige form. Bestemmelsen supplerer andre regler i dansk lovgivning, hvori der er fastsat informationskrav. Det drejer sig blandt andet om reglerne i markedsføringsloven og diverse sektorlove.

Til § 4

Til stk. 1

Denne bestemmelse afspejler servicedirektivets artikel 22, stk. 3, litra c, som fastslår, at tjenesteydere efter anmodning fra tjenestemodtagere skal oplyse, om de leverer flere slags tjenesteydelser, og om tjenesteyderen samarbejder med andre tjenesteydere, som er direkte knyttet til den pågældende tjenesteydelse.

Til stk. 2

Bestemmelsen fastslår, at tjenesteyderen skal oplyse om foranstaltninger, der er truffet for at undgå eventuelle interessekonflikter, når tjenesteyderen leverer flere slags tjenesteydelser. Denne oplysning skal tjenesteyderen som i stk. 1 også kun give tjenestemodtageren efter anmodning.

Til § 5

Til stk. 1

Ifølge denne bestemmelse skal tjenesteyderen give oplysningerne i § 3 og § 4 klart og entydigt og i god tid inden kontraktens indgåelse eller udførelsen af tjenesteydelsen, hvis der ikke foreligger en skriftlig aftale. Tjenesteyderen skal gøre oplysningerne nemt tilgængelige for tjenestemodtageren, men kan selv bestemme hvordan oplysningerne gives. Tjenesteyderen kan vælge den bedst egnede og mest effektive måde at kommunikere på. Dette kan eksempelvis være på internettet eller i brochurer og andet informationsmateriale. Oplysningerne kan eksempelvis gives, dér hvor tjenesteydelsen udføres, eller de kan fremgå af informationsmateriale, som tjenesteyderen har givet tjenestemodtageren. Anvender tjenesteyderen andet informationsmateriale, hvori der gives en detaljeret beskrivelse af tjenesteydelsen, skal oplysningerne i § 4 altid fremgå heraf.

Til kapitel 4

Rettigheder for tjenestemodtagere

Til § 6

Til stk. 1

Ifølge § 6, stk. 1, må tjenesteydere ikke udsætte tjenestemodtagere for diskrimination begrundet i tjenestemodtagernes nationalitet, det vedtægtsmæssige hjemsted eller opholdssted.

Således må tjenesteydere eksempelvis ikke på forhånd fastsætte forskellige priser eller krav for danske statsborgere og borgere fra andre EU/EØS-lande begrundet alene i nationalitetsforskellen. Forbudet i § 6, stk. 1, betyder ikke, at en tjenesteyder ikke må yde forskellig, individuel rabat til tjenestemodtagere efter forhandling, medmindre dette er begrundet i tjenestemodtagernes nationalitet eller opholdssted.

Til stk. 2

Uanset lovforslagets § 6, stk. 1, tillader lovforslaget i § 6, stk. 2, forskelsbehandling af tjenestemodtagere begrundet i nationalitet eller opholdssted, hvis dette bygger på relevante og objektive forskelle i tjenestemodtagernes situation. Lovforslaget har ikke til formål at fjerne muligheden for at anvende forskellige betingelser, som er begrundet i objektive forretningshensyn. § 6, stk. 2, betyder, at forbudet mod diskrimination ikke udelukker tjenesteyderes mulighed for at anvende forskellige adgangsbetainger, hvor disse forskelle er begrundet i objektive kriterier. Objektive kriterier er f.eks. faktiske meromkostninger, der skyldes geografisk afstand, tekniske forhold ved leveringen af tjenesteydelsen, forskellige markedsvilkår, såsom sæsonbestemt større eller mindre efterspørgsel, almindelige ferieperioder, forskellige konkurrenters prissætning eller yderligere risici, der er forbundet med regler, som er forskellige EU/EØS-landene imellem. Det betyder også, at der ikke er tale om ulovlig forskelsbehandling, hvis en forbruger ikke modtager en tjenesteydelse, fordi de nødvendige intellektuelle ejendomsrettigheder mangler i et givet område.

Til § 7

Til stk. 1

Ifølge lovforslagets § 7, stk. 1, må kompetente myndigheder ikke stille krav, der forhindrer tjenestemodtagere i at gøre brug af tjenesteydelser leveret af tjenesteydere, der er etableret i et andet EU/EØS-land. Lovforslagets § 7 betyder, at kompetente myndigheder ikke må sætte grænser for finansiel bistand til anvendelsen af en specifik servicevirksomhed, hvis denne begrænsning er begrundet i, at tjenesteyderen er etableret i et andet EU/EØS-land, eller at tjenesteydelsen leveres i et andet EU/EØS-land. Lovforslaget omfatter dog ikke støtte bevilget på det sociale område eller inden for den kulturelle sektor, som er omfattet af konkurrencereglerne, eller generel finansiel bistand, der ikke er knyttet til brug af en særlig tjenesteydelse, dvs. uddannelsesstøtte og studielån. § 7 har heller ikke indvirkning på reglerne om tilskud til medicin eller andre varer, købt i udlandet.

Til stk. 2

Ifølge § 7, stk. 2, må kompetente myndigheder ikke stille krav, som diskriminerer tjenestemodtagere med begrundelse i tjenestemodtagerens nationalitet, det vedtægtsmæssige hjemsted eller opholdssted.

Således må kompetente myndigheder f.eks. ikke fastsætte forskellige priser for danske statsborgere og borgere fra andre EU/EØS-lande eller stille krav over for tjenestemodtagere fra andre EU/EØS-lande om at indgive bestemte dokumenter. Kompetente myndigheder må heller ikke stille krav, som pålægger tjenestemodtagere at afgive en erklæring eller indhente en tilladelse, når de ønsker at benytte tjenesteydelser fra tjenesteydere, som er etableret i et andet EU/EØS-land.

Til stk. 3

Uanset lovforslagets § 7, stk. 1 og 2, tillader lovforslaget i § 7, stk. 3, at de kompetente myndigheder stiller forskellige betingelser for adgangen til en tjenesteydelse, hvis dette bygger på relevante og objektive forskelle i tjenestemodtagernes situation.

Til kapitel 5

Dokumenter

Til § 8

Til stk. 1

Ifølge denne bestemmelse skal de kompetente myndigheder godkende ethvert dokument udstedt i et andet EU/EØS-land, som dokumenterer opfyldelsen af et krav pålagt tjenesteydere eller tjenestemodtagere. Krav er eksempelvis forpligtelser, betingelser eller begrænsninger, som tjenesteydere skal leve op til for eksempelvis at få en tilladelse til at udøve tjenestevirksomhed.

En række dokumenter er dog undtaget fra forpligtelsen til at acceptere dokumenter udstedt i et andet EU/EØS-land. Dette gælder dokumenter, som nævnes i direktivet om anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer, direktivet om offentlige indkøb, direktivet om udøvelse af advokaterhvervet og det første og ellefte direktiv om selskabsret.

Kravet om, at kompetente myndigheder skal acceptere dokumenter udstedt i et andet EU/EØS-land betyder, at de kompetente myndigheder ikke blot skal vurdere formen af dokumenter udstedt af et andet EU/EØS-land men også indholdet. Eksempelvis må en myndighed ikke kræve fremlagt bevis for statsborgerskab eller bopæl, når andre officielle identitetspapirer, f.eks. pas eller id-kort allerede er bevis for disse oplysninger.

Til stk. 2

Bestemmelsen slår fast, at de kompetente myndigheder kan kræve, at en tjenesteyder eller en tjenestemodtager fremlægger en uautoriseret oversættelse af dokumenter til dansk.

Til stk. 3

De kompetente myndigheder kan ifølge denne bestemmelse kun kræve, at dokumenter udstedt i et andet EU/EØS-land oversættes af en autoriseret oversætter, eller at der fremlægges bekræftede kopier eller originaler, hvis dette er tilladt i henhold til anden fællesskabslovgivning eller er begrundet i et tvingende alment hensyn.

Til stk. 4

Ifølge bestemmelsen er en række dokumenter, som er nævnt i fem direktiver, undtaget fra kravet om accept af dokumenter fra andre EU/EØS-lande og dermed undtaget fra § 8, stk. 1-3.

Til nr. 1

Efter nr. 1 er dokumenter, nævnt i artikel 7, stk. 2, og i artikel 50 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv nr. 2005/36/EF om anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer, ikke omfattet af kravet om accept af dokumenter udstedt i andre EU/EØS-lande. Artikel 7, stk. 2, i direktivet omhandler dokumenter, som skal fremvises sammen med tjenesteyderens forudanmeldelse, når vedkommende rejser fra et EU/EØS-land til et andet. Dette gælder eksempelvis dokumentation for nationalitet, en attestation for at tjenesteyderen er lovligt etableret i et andet EU/EØS-land, bevis for erhvervsmæssige kvalifikationer, bevis for at tjenesteyderen har udøvet virksomhed i mindst 2 år i de sidste 10 år, og bevis for, at tjenesteyderen ikke er idømt straf. Artikel 50 omhandler dokumenter og certifikater, som de kompetente myndigheder kræver i forbindelse med ansøgninger om tilladelse til at udøve et lovreguleret erhverv i Danmark.

Til nr. 2

Efter nr. 2 er dokumenter nævnt i artikel 45, stk. 3, og artikel 46, 49 og 50 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv nr. 2004/18/EF om offentlige indkøb også undtaget fra kravet om accept af dokumenter, jf. § 8. Ifølge artikel 45, stk. 3, kan deltagere i udbudsprocedurer afkræves straffeattest. Dokumenterne nævnt i artikel 46, 49 og 50, omfatter eksempelvis dokumenter, der viser, at en økonomisk aktør er optaget i et fagligt register eller handelsregister, bevis for autorisation, dokumentation for kvalitetssikringsstandarder og dokumentation for miljøledelsesstandarder.

Til nr. 3

Efter nr. 3 er dokumenter nævnt i artikel 3, stk. 2, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv nr. 98/5/EF om lettelse af adgangen til varig udøvelse af advokaterhvervet i en anden medlemsstat end den, hvor beskikkelsen er opnået, også undtaget fra § 8. Undtagelsen angår bevis for advokatens registrering hos etableringslandets myndigheder.

Til nr. 4

Ifølge nr. 4 er dokumenter i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv nr. 68/151/EØF om samordning af de garantier, som kræves i medlemsstaterne af de i traktatens artikel 58, stk. 2, nævnte selskaber til beskyttelse af såvel selskabsdeltagernes som tredjemands interesser, med det formål at gøre disse garantier lige byrdefulde, også undtaget. Dette omhandler dokumenter, som selskaber skal stille til rådighed for offentligheden.

Til nr. 5

Dokumenter i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv nr. 89/666/EØF om offentlighed vedrørende filialer oprettet i en medlemsstat af visse former for selskaber henhørende under en anden stats retsregler, er heller ikke omfattet af kravet om accept af dokumenter, jf. § 8.

Til § 9

Til stk. 1

Ifølge denne bestemmelse skal de kompetente myndigheder godkende attester om forsikringsdækning og garantier udstedt af kreditinstitutter eller forsikringsgivere, der er etableret i et andet EU/EØS-land.

De kompetente myndigheder må således ikke kræve, at en tjenesteyder etableret i et andet EU/EØS-land optager en yderligere forsikring eller stiller en yderligere garanti, hvis den garanti eller forsikring, som vedkommende har, er ækvivalent eller i det væsentlige sammenlignelig med krav om forsikring eller garanti, som de kompetente myndigheder stiller i Danmark. Forsikringens eller garantiens ækvivalens eller sammenlignelighed skal vurderes ud fra formål og dækning, eksempelvis forsikringssummen eller loft over forsikringen eller eventuelle udelukkelser fra dækningen. Hvis forsikringsdækningen ikke er tilstrækkelig, kan de kompetente myndigheder kræve et supplement til den eksisterende forsikring. De kompetente myndigheder skal også i denne situation godkende en eventuel attest udstedt af kreditinstitutter eller forsikringsgivere, der er etableret i et andet EU/EØS-land, som tilstrækkelig dokumentation for en sådan supplerende forsikringsdækning.

Bestemmelsen i § 9 implementerer dermed både kravet i servicedirektivets artikel 23, stk. 2, 1. led og 2. led. Efter 1. led må tjenesteydere, der allerede er etableret i et andet EU/EØS-land, og som har forsikring dér, ikke afkræves ny forsikring, hvis den allerede tegnede forsikring er tilstrækkelig. Efter 2. led skal attester for

forsikringsdækning og garantier udstedt af kreditinstitutter eller forsikringsgivere, der er etableret i et andet EU/EØS-land, godkendes af de kompetente myndigheder. 2. led gælder i de tilfælde, hvor 1. led ikke udelukker, at tjenesteyderen afkræves en forsikring i Danmark, enten fordi tjenesteyderen ikke allerede har en dækkende forsikring fra det EU/EØS-land, hvor vedkommende i forvejen er etableret, eller fordi en sådan forsikring skal suppleres. I sådanne tilfælde kan forsikringen/den supplerende forsikring tegnes hos et kreditinstitut eller en forsikringsgiver, der er etableret i et hvilket som helst EU/EØS-land. Der må altså ikke stilles krav om forsikring tegnet hos et selskab etableret i Danmark. I overensstemmelse med lex-specialis-princippet følger det af servicedirektivets artikel 23, stk. 3, at bestemmelsen i stk. 2, ikke berører de ordninger for erhvervsforsikringer eller faglige garantier, som er fastsat i andre fællesskabsinstrumenter. Dette gælder også § 9.

Til kapitel 6

Etableringsfrihed for tjenesteydere

Til § 10

Til stk. 1

§ 10, stk. 1, slår fast, at tjenesteydere har frihed til at etablere sig i Danmark.

Kompetencefordelingen mellem myndigheder på statsligt, kommunalt og regionalt plan berøres ikke af § 10. § 10 finder ikke anvendelse på de aspekter af en tilladelsesordning, der direkte eller indirekte reguleres af andre fællesskabsinstrumenter end servicedirektivet, jf. servicedirektivets artikel 9, stk. 3.

Til stk. 2

§ 10, stk. 2, opstiller betingelser der alle skal være opfyldt, for at en kompetent myndighed må stille krav om en tilladelse for at levere tjenesteydelser.

Til nr. 1

Tilladelsesordningen og vilkårene for at få tilladelsen skal være offentliggjort, dvs. at tjenesteydere på forhånd skal kunne orientere sig om, hvilke kriterier de kompetente myndigheder lægger til grund for deres behandling af tilladelser om ansøgning.

Til nr. 2

Tilladelsesordningen og vilkårene for at få tilladelsen skal være begrundet i et tvingende alment hensyn. Tvingende almene hensyn er eksempelvis hensynet til offentlig orden, offentlig sikkerhed og sundhed, jf. EF-traktatens artikel 46 og 55, men også bl.a. miljøbeskyttelse, opretholdelse af samfundsordenen, socialpolitiske mål, beskyttelse af tjenestemodtagere og forbrugerbeskyttelse. For definition af tvingende alment hensyn henvises til bemærkningerne til § 2, nr. 8. Begrebet udvikles løbende i EU-retten, og nye hensyn kan derfor blive accepteret. Som udgangspunkt er det kun rene økonomiske hensyn, som en medlemsstat ikke vil kunne påberåbe sig (se f.eks. C-158/96, Kohl). EF-Domstolen har dog også afvist andre hensyn, eksempelvis hensynet til forbrugere i andre medlemsstater (se C-384/93, Alpine Investment). En tilladelsesordning kan heller ikke begrundes i et hensyn, hvis dette hensyn allerede er tilgodeset ved EU-harmonisering (se f.eks. C-5/96, Lomas).

Til nr. 3

Tilladelsesordning må ikke indebære diskrimination af tjenesteydere. Desuden må vilkårene for at få tilladelsen ikke medføre diskrimination af tjenesteydere. Ligebehandlingsprincippet i lovforslaget forbyder ikke blot enhver diskrimination begrundet i nationalitet (direkte diskrimination), men også enhver indirekte diskrimination, som er begrundet i andre forhold, som reelt kan føre til samme resultat. Således må der for

krimination, som er begrundet i andre forhold, som reelt kan føre til samme resultat. Således må der for adgangen til at optage eller udøve servicevirksomhed i Danmark, både som hoved- og bivirksomhed, ikke opstilles krav om etablering, ophold eller bopæl i Danmark. Der må heller ikke stilles krav om, at tjenesteyderen skal have sin hovedvirksomhed i Danmark. De kompetente myndigheder kan dog godt kræve, at en tjenesteyder eller en af dennes ansatte eller en repræsentant skal være til stede under udøvelsen af denne virksomhed, hvis det er begrundet i tvingende almene hensyn.

Endvidere må de kompetente myndigheder ikke anfægte selskabers retsevne og partsevne, hvis de er oprettet i overensstemmelse med lovgivningen i en anden medlemsstat, hvor deres hovedvirksomhed er etableret.

Herudover må kompetente myndigheder ikke give tjenesteydere, der har særlig tilknytning til et nationalt eller lokalt socioøkonomisk miljø, nogen form for fordel i forbindelse med udstedelse af tilladelser. Desuden må tjenesteyderes muligheder for at erhverve, udnytte eller afhænde rettigheder og goder eller opnå forskellige former for lån og bolig, ikke begrænses på grund af tjenesteyderens etableringssted, hvis dette er nødvendigt for den pågældendes adgang til at optage og udøve den pågældende virksomhed.

Til nr. 4

Tilladelsesordningen må ikke være mere restriktiv, end hvad der kræves for at nå det tilsigtede mål, dvs. tilladelsesordningen skal være proportional. Proportionalitet skal forstås sådan, at nationale krav skal begrænses til det reelt nødvendige for at sikre det tvingende almene hensyn, som eksempelvis en tilladelsesordning er begrundet i. Det vil sige, at kravet om tilladelse skal være egnet til og nødvendigt for at sikre de hensyn, der forfølges. Hensynet skal altså ikke kunne nås ved foranstaltninger, der er mindre restriktive og indgribende (se f.eks. C-385/99, Müller-Fauré). Der bør således navnlig kun stilles krav om tilladelse, hvis eksempelvis en efterfølgende kontrol ville være uden virkning. Dette kunne være tilfældet, hvis det efterfølgende ville være umuligt at fastslå de pågældende tjenesteydelsers mangler. Når det vurderes, om der er behov for en tilladelsesordning eller om eksempelvis efterfølgende kontrol er tilstrækkelig, bør der tages behørigt hensyn til de risici og farer, der vil være forbundet med ikke at foretage en forhåndskontrol, navnligt henset til karakteren af den pågældende tjenesteydelse. Det bør i øvrigt kunne påvises, at tilladelsesordningen har den tilsigtede effekt.

Til stk. 3

Tjenesteydere, der er etableret i et andet EU/EØS-land, vil ofte have opnået en tilladelse der og allerede have godtgjort, at de overholder og opfylder en række krav. I overensstemmelse med EF-Domstolens retspraksis og servicedirektivets artikel 10, stk. 3, anføres det derfor i § 10, stk. 3, at de kompetente myndigheder skal tage hensyn til de betingelser, som tjenesteyderen allerede har opfyldt i et andet EU/EØS-land eller i tilknytning til en anden dansk tilladelse, når de undersøger om en tjenesteyder opfylder betingelserne for at få en tilladelse. Dette betyder, at den kompetente myndighed skal tage hensyn til de tilsvarende eller i det væsentlige sammenlignelige betingelser, som tjenesteyderen allerede har opfyldt. Det vil sige, at tjenesteydere ikke må udsættes for dobbeltkrav eller overlappende betingelser.

Bestemmelsen i stk. 3 er ikke til hinder for, at de kompetente myndigheder kan anvende deres egne betingelser, der er fastsat i tilladelsesordningen, men den betyder, at de kompetente myndigheder skal tage hensyn til tilsvarende betingelser, som ansøgeren allerede har opfyldt i et andet EU/EØS-land, når de behandler en ansøgning. Stk. 3 indebærer heller ikke, at de kompetente myndigheder skal anvende de betingelser for udstedelse af en tilladelse, der er fastsat i lovgivningen i et andet EU/EØS-land.

Endeligt, betyder stk. 3 ikke, at en tjenesteyder, etableret i et andet EU/EØS-land, som ønsker at etablere sig i Danmark, ikke stadig skal indhente en tilladelse, selvom tjenesteyderen opfylder visse eller alle kriterier. Tjenesteyderen forudsættes at bistå de kompetente myndigheder med at tilvejebringe de nødvendige oplysninger om eventuelle betingelser, der er opfyldt i andre EU/EØS-lande.

Til § 11

Til stk. 1

§ 11 indeholder en liste over krav, som kompetente myndigheder ikke må stille i forbindelse med adgangen til at optage og udøve servicevirksomhed, jf. servicedirektivets artikel 14. Disse krav er diskriminerende eller på anden måde særligt restriktive, og må derfor ikke stilles over for en tjenesteyder.

Til nr. 1

Ifølge nr. 1 må kompetente myndigheder ikke stille diskriminerende krav, som direkte eller indirekte er begrundet i tjenesteyderens nationalitet. Angående selskaber må myndighederne ikke stille diskriminerende krav, som er begrundet i selskabets vedtægtsmæssige hjemsteds beliggenhed. Særligt må myndighederne ikke stille krav om, at tjenesteyderen, vedkommendes personale, de personer, der besidder kapitalandele, eller medlemmerne af ledelses- eller tilsynsorganerne skal have en bestemt nationalitet eller have ophold i Danmark. Nr. 1 forbyder også regler, som gør udenlandske tjenesteyderes adgang til at etablere sig i Danmark mere besværlig end hjemlige aktørers ved at stille diskriminerende krav til adgangen til eller brugen af ejendom eller udstyr, der er nødvendigt for at udføre tjenesteydelsen. Dette gælder eksempelvis diskriminerende krav til tjenesteyderen vedrørende erhvervelse og anvendelse af fast ejendom, udstyr, værktøj, køretøjer osv. F.eks. er det ikke tilladt kun at tillade statsborgere at ansøge om tildeling af stande og salgsboder.

Til nr. 2

Ifølge nr. 2 må kompetente myndigheder ikke forbyde tjenesteydere at være etableret i flere medlemsstater eller forbyde tjenesteydere at være optaget i registre eller faglige organisationer og sammenslutninger i flere EU/EØS-lande.

Til nr. 3

Efter nr. 3 må kompetente myndigheder ikke begrænse tjenesteyderens frihed til at vælge mellem at etablere sig her i landet med et hovedforretningssted og et sekundært forretningssted. Navnlig må myndighederne ikke stille krav om, at tjenesteyderen skal have sit hovedforretningssted på deres område. Kompetente myndigheder må heller ikke begrænse friheden til at vælge mellem forskellige former for etablering såsom agentur, filial eller datterselskab.

Til nr. 4

Efter nr. 4 må kompetente myndigheder ikke stille krav om gensidighed med det EU/EØS-land, hvor en tjenesteyder allerede har et forretningssted. Det vil sige, at kompetente myndigheder ikke må stille krav om, at det EU/EØS-land, som tjenesteyderen kommer fra, behandler dansk etablerede tjenesteydere på samme måde. Dog må myndighederne gerne, i overensstemmelse med servicedirektivets *lex specialis*-princip, stille krav om gensidighed, der er fastsat i EU-retten vedrørende energi.

Til nr. 5

Efter nr. 5 må kompetente myndigheder ikke anvende en økonomisk test i forbindelse med tjenesteyderes ansøgning om etablering. Det vil sige, at kompetente myndigheder ikke må gøre en tilladelse betinget af, at der kan påvises et økonomisk behov eller en markedsefterspørgsel efter den pågældende tjenesteydelse her i landet, at den pågældende form for virksomheds potentielle eller aktuelle økonomiske virkninger på f.eks. konkurrenterne evalueres eller, at dens formålstjenestelighed i forhold til den kompetente myndigheds planlagte økonomiske mål vurderes. Dette forbud vedrører ikke planlægningskrav, der ikke forfølger økonomiske mål, men er fastsat ud fra tvingende almene hensyn, eksempelvis miljøbeskyttelse, herunder bymiljøet, eller trafiksikkerheden.

Til nr. 6

Efter nr. 6 må kompetente myndigheder ikke, hverken direkte eller indirekte, inddrage konkurrerende erhvervsdrivende, herunder gennem rådgivende organer, i udstedelsen af tilladelser eller andre afgørelser i enkeltstager i forbindelse med etablering. Branche- og erhvervsorganisationer, der handler som kompetent myndighed, må i sagens natur gerne inddrages i udstedelsen af tilladelser. Dette forbud vedrører ikke høring

af organisationer såsom handelskamre eller arbejdsmarkedets parter om andre spørgsmål end individuelle ansøgninger om tilladelse og heller ikke høring af den brede offentlighed.

Til nr. 7

Ifølge nr. 7 må kompetente myndigheder ikke forpligte tjenesteydere til at stille eller deltage i en finansiell sikkerhed eller til at tegne en forsikring hos en dansk etableret forsikringsgiver. Dette berører ikke myndighedernes mulighed for at kræve forsikring eller finansiell sikkerhed som sådan., Det vil sige, at kompetente myndigheder gerne må stille krav om, at eksempelvis advokater eller rejsebureauer bidrager til en fond til at kompensere kunderne for skader og tab, som de er blevet påført af et medlem af de pågældende organisationer.

Til nr. 8

Endelig må kompetente myndigheder efter nr. 8 ikke kræve af tjenesteydere, at de allerede skal være optaget i et dansk register i en given periode, eller kræve, at tjenesteyderen tidligere skal have udøvet den pågældende virksomhed i Danmark i en given periode.

Til stk. 2

Ifølge stk. 2 kan en kompetent myndighed uanset stk. 1, nr. 7, stille krav om, at en tjenesteyder deltager i en eventuel kollektiv erstatningsfond her i landet, f.eks. for medlemmer af en branche- og erhvervsorganisation.

Til kapitel 7

Midlertidig levering af tjenesteydelser

Til § 12

Til stk. 1

§ 12, stk. 1, indebærer, at tjenesteydere, der er etableret i andre EU/EØS-lande, har ret til at levere tjenesteydelser i Danmark på midlertidig basis, dvs. uden at etablere sig i Danmark. Denne bestemmelse afspejler servicedirektivets artikel 16. § 12 slår fast, at tjenesteydere reelt kan vælge at levere deres tjenesteydelser midlertidigt i Danmark frem for at etablere virksomhed i Danmark, alt efter hvilken vækststrategi de har i forhold til det danske marked. Tjenesteydere, der ønsker at benytte sig af retten til midlertidigt at levere tjenesteydelser i Danmark, skal være lovligt etableret i et andet EU/EØS-land.

Til stk. 2

§ 12, stk. 2, 3 og 4, danner en ramme for krav, som kan håndhæves over tjenesteydere, der leverer tjenesteydelser i Danmark på midlertidig basis. De tre betingelser, som er nævnt i § 12, stk. 2, 3 og 4, gælder kumulativt, dvs. ethvert krav, der håndhæves over for tjenesteydere, der udbyder tjenesteydelser midlertidigt i Danmark, skal leve op til alle tre betingelser.

Krav, der kan håndhæves over for midlertidige tjenesteydere, jf. andre fællesskabsretlige regler, f.eks. forbrugerbeskyttelsesdirektiverne og diverse sektordirektiver, er, jf. servicedirektivets lex specialis princip, ikke omfattet af lovforslagets § 12.

§ 12, stk. 2, 3 og 4, omhandler kun krav over for tjenesteydere, som leverer tjenesteydelser midlertidigt. Det vil sige, at kompetente myndigheder kan opretholde krav over for etablerede tjenesteydere uanset § 12. Hvis kompetente myndigheder stiller krav, som både gælder etablerede og midlertidige tjenesteydere, som er i modstrid med § 12, skal myndighederne enten ophæve kravet eller specifikt undtage midlertidige tjenesteydere fra kravet.

Lovforslagets § 12, stk. 2, 3 og 4, skal bl.a. sikre, at tjenesteydere kan tage udstyr, der er nødvendigt for udførelsen af deres tjenesteydelse, med sig, når de kommer til Danmark fra en anden medlemsstat. Kompe-

tente myndigheder må derfor ikke stille krav om anvendelse af specifikt udstyr, som eksempelvis er kalibreret af en dansk kompetent myndighed, hvis dette krav ikke er sagligt og objektivt begrundet. Formålet er at undgå, at tjenesteydere påføres ekstraudgifter, f.eks. ved leje eller køb af andet udstyr end det, de normalt anvender, eller ved, at de i væsentligt omfang er nødt til at fravige den måde, de normalt udøver deres virksomhed på. Derfor omfatter § 12 også krav til tjenesteyderens sædvanlige udstyr, f.eks. måleudstyr, værktøj og andre arbejdsredskaber. § 12 omfatter dog ikke krav til fysiske genstande, der af tjenesteyderen enten leveres til kunden eller bliver en del af en fysisk genstand som følge af servicevirksomheden, f.eks. byggematerialer eller reservedele, eller forbruges eller efterlades på stedet under udførelsen af tjenesteydelsen, f.eks. brændstof, sprængstoffer, fyrværkeri, pesticider, gift eller medicin.

Uanset § 12, stk. 2, 3 og 4, har de kompetente myndigheder desuden ret til at træffe foranstaltninger for at forhindre, at tjenesteydere uberettiget udnytter principperne for det indre marked. Om der er tale om uberettiget udnyttelse fra en tjenesteyders side skal afgøres fra sag til sag.

For områder, der er omfattet af lovforslagets § 12 har de kompetente myndigheder, jf. servicedirektivets artikel 18, mulighed for undtagelsesvist, i individuelle tilfælde og af hensyn til sikkerheden i forbindelse med en tjenesteydelse, at træffe foranstaltninger, der fraviger § 12 om midlertidigt udbud af tjenesteydelser. Dette kan dog kun ske på områder, der ikke er harmoniseret på fællesskabsplan. Proceduren for at anvende denne mulighed vil fremgå af økonomi- og erhvervsministerens nærmere fastsatte regler med henblik på opfyldelse af servicedirektivets bestemmelser om administrativt samarbejde, som er omhandlet i § 14 i dette lovforslag. Der henvises til bemærkningerne til § 14.

Efter § 12, stk. 2, må kompetente myndigheder kun stille og håndhæve krav over for tjenesteydere, der ønsker at levere tjenesteydelser midlertidigt i Danmark, hvis kravene er begrundet i hensynet til den offentlige orden, den offentlige sikkerhed, den offentlige sundhed eller miljøbeskyttelse.

Begreberne offentlig orden, offentlig sikkerhed og offentlig sundhed, er begreber, der stammer direkte fra EF-traktatens artikel 46, jf. artikel 55. Disse begreber er blevet fortolket snævert af EF-Domstolen. For at disse hensyn kan påberåbes, skal der derfor foreligge en reel og alvorlig trussel mod en grundlæggende samfundsinteresse, og risikoen for denne interesse skal påvises. Beskyttelsen af disse tvingende almene hensyn giver ikke de kompetente myndigheder ret til at undtage hele økonomiske sektorer eller erhverv fra den grundlæggende frihed til at levere tjenesteydelser midlertidigt.

Til nr. 1

Efter nr. 1 omfatter begrebet offentlig orden beskyttelse mod en virkelig og tilstrækkeligt alvorlig trussel mod et grundlæggende samfundshensyn og kan navnlig omfatte forhold vedrørende menneskelig værdighed, beskyttelse af mindreårige og sårbare voksne samt dyrevelfærd.

EF-Domstolen har anerkendt, at opfattelsen af, hvad der er omfattet af offentlig orden, kan variere fra land til land. Det er dog relativt få gange, at EF-Domstolen har accepteret, at en medlemsstat har begrundet krav i hensynet til den offentlige orden. F.eks. er forbud mod spil, som simulerer drabshandlinger, blevet accepteret på grund af hensynet til den offentlige orden. Derimod er det ikke blevet accepteret af EF-Domstolen, at krav om minimumskapital for visse selskaber for at beskytte kreditorerne begrundes i hensynet til den offentlige orden.

Til nr. 2

Efter nr. 2 omfatter begrebet offentlig sikkerhed forhold vedrørende tryghed for borgerne, og forudsætter, at der foreligger en reel og alvorlig trussel mod et samfunds grundlæggende interesse. Eksempelvis er det anerkendt af EF-Domstolen, at regler for at hindre større ulykker i havne samt regler for at sikre forsyning af råolie kan begrundes i offentlig sikkerhed.

Til nr. 3

Begrebet offentlig sundhed kan ifølge EU-retten kun påberåbes i tilfælde af en reel og tilstrækkelig alvorlig trussel, ligesom det gælder for de øvrige forhold, der henvises til i EF-traktatens artikel 46, jf. artikel 55. Begrebet indbefatter eksempelvis opretholdelse af en stabil læge- og hospitalstjeneste, som alle har adgang til.

Til nr. 4

Efter nr. 4 har de kompetente myndigheder mulighed for at sikre, at tjenesteydere som leverer tjenesteydelser midlertidigt, overholder regler om miljøbeskyttelse. Med udgangspunkt i specifikke træk ved det sted, hvor tjenesteydelsen leveres, kan de kompetente myndigheder hindre en tjenesteydelse i at få en negativ indvirkning på miljøet på det pågældende sted.

Til stk. 3

Stk. 3 skal læses i sammenhæng med stk. 2, herunder bemærkningerne hertil.

Efter § 12, stk. 3, må kompetente myndigheder kun stille krav over for tjenesteydere, der ønsker at levere tjenesteydelser midlertidigt i Danmark, hvis kravene ikke indebærer diskrimination. Forbudet omfatter både direkte (f.eks. nationalitetskrav) som indirekte diskrimination (f.eks. sprogkrav).

Til stk. 4

Stk. 4 skal læses i sammenhæng med stk. 2, herunder bemærkningerne hertil.

Efter § 12, stk. 4, må kompetente myndigheder kun stille krav til tjenesteydere, der ønsker at levere tjenesteydelser midlertidigt i Danmark, hvis kravene er proportionale. Proportionalitet skal forstås sådan, at krav skal begrænses til det reelt nødvendige for at sikre det hensyn, der påberåbes (den offentlige orden, den offentlige sikkerhed, den offentlige sundhed eller beskyttelse af miljøet). Kravet skal dermed stå i rimeligt forhold til det hensyn, der forfølges. Det vil sige, at kravet skal være *egnet* til og *nødvendigt* for at sikre de hensyn, der forfølges. Hensynet må altså ikke kunne nås ved foranstaltninger, der er mindre restriktive og indgribende (se f.eks. C-385/99, Müller-Fauré). Samtidig bør det kunne påvises, at kravet har den tilsigtede effekt.

Til § 13

Til stk. 1

§ 13 i lovforslaget opregner en række områder og tjenesteydelser, der ikke er omfattet af § 12 om midlertidig levering af tjenesteydelser. Dette indebærer, at kompetente myndigheder kan stille krav til tjenesteydere, der er omfattet af § 13, uanset § 12.

Til nr. 1

Efter nr. 1 er krav til tjenesteydelser af almen økonomisk interesse ikke omfattet af § 12. Tjenesteydelser af almen økonomisk interesse skal defineres i overensstemmelse med gældende fællesskabsret. Af EF-traktatens artikel 16 fremgår det, at en tjenesteydelse af almindelig økonomisk interesse skal fremme social og territorial samhørighed. Af EF-Domstolens praksis kan det endvidere udledes, at betegnelsen anvendes, hvis levering af tjenesteydelsen normalt er pålagt særlige operatører og ikke automatisk er overdraget samtlige virksomheder i en bestemt økonomisk sektor. Overdragelsen af en sådan opgave skal være sket ved en eller flere retsakter, hvori den særlige opgaves nøjagtige karakter er angivet. For at der er tale om en tjenesteydelse af almen økonomisk interesse, må udførelsen heller ikke ske med rent økonomisk formål. Der skal være tale om, at virksomhederne påtager sig forpligtelser, som hindrer, at de fastlægger deres aktiviteter efter rent forretningsmæssige overvejelser. Formålet med tjenesteydelsen skal desuden være at imødekomme borgernes almindelige behov, dvs. ydelsen skal være baseret på hensyn af almen interesse.

De kompetente myndigheder har frihed til i overensstemmelse med fællesskabsretten at fastsætte, hvad de definerer som tjenesteydelser af almen økonomisk interesse, hvordan disse tjenesteydelser skal organiseres og finansieres i overensstemmelse med statsstøttereglerne, og hvilke specifikke forpligtelser, der bør gælde for tjenesteydelserne. Det sidste sikrer, at de kvalitetskrav – f.eks. sociale kvalitetsstandarder – som myndighederne ønsker at stille til tjenesteydelsen, fortsat kan stilles og kræves accepteret af tjenesteyderen i forbindelse med indgåelsen af kontrakten og ved udførelsen af tjenesteydelsen.

Til nr. 2

Efter nr. 2 er områder omfattet af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv nr. 96/71/EF af 16. december 1996 om udstationering af arbejdstagere, som led i udveksling af tjenesteydelser, undtaget fra bestemmelsen om midlertidig levering af tjenesteydelser.

Ved udstationering af arbejdstagere i henhold til direktiv nr. 96/71/EF skal den udstationerende virksomhed overholde arbejds- og ansættelsesvilkårene på en række nærmere angivne områder, som er gældende i det EU/EØS-land, hvor tjenesteydelsen udføres. Der er tale om følgende områder: Maksimal arbejdstid og minimal hviletid, mindste antal betalte feriedage pr. år, mindsteløn, herunder overtidsbetaling, betingelserne for tilrådighedsstillelse af arbejdstagere, især beskyttelse af arbejdstagere, der stilles til rådighed via vikarbu-reauer, sundhed, sikkerhed og hygiejne på arbejdspladsen, beskyttelsesforanstaltninger med hensyn til arbejds- og ansættelsesvilkår for gravide kvinder og kvinder, der lige har født, samt for børn og unge, ligebe-handling af mænd og kvinder samt andre bestemmelser vedrørende ikke-forskelsbehandling. Herudover for-hindrer dette lovforslag ikke kompetente myndigheder i at anvende arbejds- og ansættelsesvilkårene på andre områder end dem, der er anført i artikel 3, stk. 1, i direktiv nr. 96/71/EF, når det er begrundet i hensynet til den offentlige orden.

Lovforslaget berører heller ikke arbejds- og ansættelsesvilkårene i tilfælde, hvor en arbejdstager, der er an-sat til at udføre en grænseoverskridende tjenesteydelse, ansættes i Danmark. Endelig berører lovforslaget ikke de kompetente myndigheders ret til at afgøre, om der foreligger et ansættelsesforhold og bestemme son-dringen mellem selvstændige erhvervsdrivende og arbejdstagere.

Til nr. 3

Ifølge nr. 3 er områder omfattet af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv nr. 95/46/EF af 24. oktober 1995 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri ud-veksling af sådanne oplysninger undtaget fra bestemmelsen om midlertidig levering af tjenesteydelser. Dette direktiv rummer regler for databeskyttelse og er i Danmark implementeret ved lov om behandling af person-oplysninger.

Til nr. 4

Efter nr. 4 er områder, der er omfattet af Rådets direktiv nr. 77/249/EØF af 22. marts 1977 om lettelse med henblik på den faktiske gennemførelse af advokaters frie udveksling af tjenesteydelser, endvidere un-dtaget fra bestemmelsen om midlertidigt udbud af tjenesteydelser.

Undtagelsen sikrer, at det nævnte direktiv fortsat finder anvendelse fuldt ud. Undtagelsen indebærer, at § 12 kun finder anvendelse på advokater på områder, der ikke er omfattet af det nævnte direktiv. Det fremgår bl.a. af direktivet, at virksomhed i forbindelse medrepræsentation og forsvar af en klient for retten eller over-for offentlige myndigheder udøves på de betingelser, der er fastsat for advokater etableret i den pågældende medlemsstat.

Til nr. 5

Ifølge nr. 5 er retslig inkasso undtaget fra bestemmelsen om midlertidig levering af tjenesteydelser. Undta-gelsen dækker den virksomhed, der består i at inddrive gæld gennem anvendelse af retsmidler. Den dækker derimod ikke inddrivelsesvirksomhed, som udføres af tjenesteydere uden for retssystemets procedurer.

Til nr. 6

Efter nr. 6 er områder omfattet af afsnit II i direktiv nr. 2005/36/EF af 7. september 2005 om anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer undtaget fra lovforslagets § 12 om midlertidigt udbud af tjenesteydelser. Afsnit II i direktiv nr. 2005/36 omhandler bestemmelser om den fri udveksling af tjenesteydelser. Som følge af undtagelsen i nr. 6 gælder § 12 kun anliggender for lovregulerede erhverv, der ikke er knyttet til er-hvervsmæssige kvalifikationer.

Efter nr. 6 finder § 12 heller ikke anvendelse på krav om, at udøvelsen af en aktivitet er forbeholdt et be-stemt erhverv. Det gælder eksempelvis juridisk rådgivning, som er forbeholdt advokater. Dermed kan en person, som kan yde juridisk rådgivning i sit etableringsland, men som ikke er advokat, ikke påberåbe sig § 12 til at udøve juridisk rådgivningsvirksomhed i Danmark, når denne virksomhed er forbeholdt advokater. I overensstemmelse med servicedirektivets artikel 16, nr. 6, finder undtagelsen ikke anvendelse på øvrige

krav, der stilles til et erhverv, som en bestemt aktivitet er forbeholdt, undtagelsen omfatter alene selve kravet om, at udøvelsen af en aktivitet forbeholdes det bestemte erhverv.

Til nr. 7

Efter nr. 7 er områder omfattet af Rådets forordning (EØF) nr. 1408/71 af 14. juni 1971 om anvendelse af de sociale sikringsordninger på arbejdstagere og deres familiemedlemmer, der flytter inden for Fællesskabet, også undtaget fra § 12 om midlertidig levering af tjenesteydelser. Undtagelsen betyder, at reglerne i forordningen om samordning af nationale sociale sikringsordninger ikke påvirkes af § 12. Med disse regler fastlægges bl.a., hvilke sociale sikringsordninger, som personer enten som selvstændige eller arbejdstagere, som arbejder midlertidigt i Danmark, har ret til.

Til nr. 8

Efter nr. 8 er administrative formaliteter vedrørende fri bevægelighed for personer og deres ophold, som er omfattet af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv nr. 2004/38/EF af 29. april 2004 om unionsborgeres og deres familiemedlemmers ret til at færdes og opholde sig frit på medlemsstaternes område desuden undtaget fra lovforslagets § 12. Direktiv nr. 2004/38/EF vedrører administrative formaliteter, som medlemsstaterne kan kræve, at EU-borgere og visse tredjelandsstatsborgere, der flytter fra en medlemsstat til en anden, skal overholde, herunder eksempelvis krav om opholdskort og registreringsbevis.

Til nr. 9

Ifølge nr. 9 er krav over for ikke-EU/EØS-borgere om besiddelse af et visum eller en opholdstilladelse og krav om, at ikke-EU/EØS-borgere ved eller efter indrejse i Danmark skal melde sig til de danske myndigheder, også undtaget fra § 12. Undtagelsen indebærer, at reglerne om visumkrav, som er en del af Schengen-reglerne, ikke berøres af § 12. Ligeledes sikres, at § 12 ikke berører medlemsstaternes muligheder for at kræve visum af de tredjelandsstatsborgere, som ikke falder ind under Schengen-reglerne. Det vil sige tredjelandsstatsborgere, som flytter fra et Schengen-land til et ikke-Schengen-land og omvendt, og tredjelandsstatsborgere, der flytter til en anden medlemsstat i perioder på over tre måneder.

Til nr. 10

Efter nr. 10 er overførsel af affald, som omfattet af Rådets forordning (EØF) nr. 259/93 af 1. februar 1993 om overvågning af og kontrol med overførsel af affald inden for, til og fra Det Europæiske Fællesskab, undtaget fra § 12 om midlertidig levering af tjenesteydelser. Forordningen om overførsel af affald indeholder visse regler om pligter, der skal overholdes i bestemmelses- eller transitlandet.

Til nr. 11

Efter nr. 11 er ophavsret og beslægtede rettigheder, intellektuelle ejendomsrettigheder samt rettighederne omfattet af Rådets direktiv nr. 87/54/EØF af 16. december 1986 om retlig beskyttelse af halvlederprodukters typografi og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv nr. 96/9/EF af 11. marts 1996 om retlig beskyttelse af databaser undtaget fra bestemmelsen om midlertidig levering af tjenesteydelser. Undtagelsen dækker rettighederne som sådan. Det vil eksempelvis sige rettighedens eksistens, anvendelsesområde og undtagelser og varighed.

Til nr. 12

Efter nr. 12 er handlinger, der ifølge loven kræver en notar, undtaget fra bestemmelsen om midlertidig levering af tjenesteydelser. I Danmark udøves notarvirksomhed imidlertid alene af domstolene.

Til nr. 13

Ifølge nr. 13 er områder omfattet af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv nr. 2006/43/EF af 17. maj 2006 om lovpligtig revision af årsregnskaber og konsoliderede regnskaber også undtaget fra § 12 om midlertidig levering af tjenesteydelser. Undtagelsen dækker de specifikke regler om lovpligtig revision, der er fastlagt i direktivet. Den betyder, at § 12 ikke berører de regler i direktivet, som finder anvendelse på leveringen af lovpligtige revisionsydelser, der leveres af revisorer fra en anden medlemsstat, f.eks. den nødvendige godkendelse af revisoren i det land, som kræver den lovpligtige revision. § 12 finder kun anvendelse på revisorer i anliggender, der ikke er omfattet af direktiv nr. 2006/43/EF.

Til nr. 14

Efter nr. 14 er registrering af køretøjer, der er leaset i en anden medlemsstat, også undtaget fra lovforslagets § 12. I henhold til EF-Domstolens praksis kan en medlemsstat lade køretøjer, der anvendes på dens område, være omfattet af en sådan forpligtelse på vilkår, der er afpasset efter det tilsigtede mål. De kompetente myndigheder kan derfor kræve, at køretøjer, der sædvanligvis kører på de nationale veje, registreres i landet. Lejlighedsvis eller kortsigtet leje af køretøjer er derimod omfattet af lovforslagets § 12.

Til nr. 15

Efter nr. 15 er bestemmelser vedrørende kontraktretlige og ikke-kontraktretlige forpligtelser, herunder kontraktformer, der er fastsat i den internationale privatret, endvidere undtaget fra § 12. Undtagelsen omfatter kontraktretlige forbindelser mellem tjenesteyder og kunde samt mellem arbejdsgiver og arbejdstager. Lovvalget for tjenesteyderens kontraktretlige og ikke-kontraktretlige forpligtelser skal afgøres efter de internationale privatretlige regler.

Til kapitel 8

Administrativt samarbejde

Til § 14

Til stk. 1

Ifølge denne bestemmelse bemyndiges økonomi- og erhvervsministeren til at fastsætte nærmere regler med henblik på at implementere servicedirektivets bestemmelser om administrativt samarbejde. På baggrund af bemyndigelsen vil der blive udstedt en bekendtgørelse.

I henhold til servicedirektivets artikel 28 vil bekendtgørelsen for det første fastsætte krav om, at kompetente myndigheder skal begrunde anmodninger om eksempelvis oplysninger til kompetente myndigheder i andre medlemslande.

Desuden fastsættes regler for, hvordan de kompetente myndigheder skal reagere på henvendelser fra kompetente myndigheder i andre EU/EØS-lande om eksempelvis information om en tjenesteyder eller om at udføre en kontrol med en tjenesteyder. Et EU/EØS-land kan eksempelvis have brug for at vide, om en tjenesteyder, som ønsker at etablere sig på dens område, allerede er lovligt etableret i Danmark, eller om dokumenter til bevis for f.eks. forsikringsdækning er ægte. Hvis det er nødvendigt, skal de kompetente myndigheder udføre faktuelle kontroller, inspektioner og undersøgelser efter en henvendelse fra en kompetent myndighed i et andet EU/EØS-land.

De kompetente myndigheder vil desuden ifølge bekendtgørelsen hurtigst muligt skulle afgive oplysningerne og udføre kontroller i det omfang, det er i overensstemmelse med dansk lovgivning, herunder reglerne i persondataloven.

Bekendtgørelsen vil også forpligte de kompetente myndigheder til – inden for rammerne af dansk lovgivning - ikke at afstå fra at træffe håndhævelsesforanstaltninger over for tjenesteydere etableret i Danmark, med den begrundelse at en eventuel skade er forvoldt i et andet EU/EØS-land, jf. servicedirektivets artikel 30, stk. 2. Den praktiske betydning af denne forpligtelse er, at danske myndigheder ikke må afslå at assistere andre myndigheder i EU, hvis disse henvender sig for at få hjælp til at undersøge, eksempelvis om en dansk etableret tjenesteyder er lovligt etableret i Danmark. Hvis der er hjemmel i dansk lovgivning, skal danske myndigheder ligeledes håndhæve krav og sanktionere brud på disse krav begået af dansk etablerede tjenesteydere i udlandet. Hvis der ikke er hjemmel hertil, eller hvis erhvervet ikke er lovreguleret, må de kompetente myndigheder meddele den udenlandske relevante myndighed dette. Danske kompetente myndigheder er forpligtet til at behandle andre medlemsstaters anmodning om assistance og skal sikre, at der ikke er noget i sektorlovgivningen og i den administrative praksis, der er til hinder for dette.

De kompetente myndigheder afgør hvilke foranstaltninger, der i det enkelte tilfælde er bedst egnede til at imødekomme en anmodning fra en kompetent myndighed i et andet EU/EØS-land. Desuden skal de kompetente myndigheder meddele myndigheden i det andet EU/EØS-land resultaterne og de foranstaltninger, der

eventuelt er truffet. Hvis den danske kompetente myndighed ikke kan imødekomme anmodningen om oplysninger eller en anmodning om at udføre kontroller eller tilsyn, skal den danske kompetente myndighed hurtigst muligt meddele dette til den myndighed, der har fremsat anmodningen.

Service direktivet giver medlemsstaterne mulighed for undtagelsesvist at træffe foranstaltninger over for en tjenesteyder, som leverer tjenesteydelser midlertidigt i Danmark, hvis der er en sikkerhedsrisiko ved tjenesteydelsen. I bekendtgørelsen fastsættes proceduren for at gøre brug af denne mulighed, jf. service direktivets artikel 18 og 35. Proceduren kan ikke anvendes til at træffe foranstaltninger over for et helt erhverv. Muligheden for at gribe ind over for en tjenesteyder, som er i Danmark midlertidigt, hvis der er en sikkerhedsrisiko, berører ikke muligheden for at opretholde og håndhæve krav over for midlertidige tjenesteydere, hvis dette er muligt, jf. lovforslagets § 12 og service direktivets artikel 16.

For at beskytte tjenestemodtagere forpligtes EU/EØS-landene desuden til, jf. service direktivets artikel 32, at advare andre medlemsstater, hvis det vurderes, at en tjenesteyders handlinger på eget eller en anden medlemsstats territorium indebærer en potentiel, alvorlig skade på menneskers sundhed og sikkerhed eller på miljøet. Denne information vil sætte de kompetente myndigheder i EU/EØS-landene i stand til at reagere hurtigt, føre tæt tilsyn med den pågældende tjenesteyder og alt efter situationen foretage de nødvendige forholdsregler. Proceduren for at advare om tjenesteydere, jf. service direktivets artikel 29 og 32, fastsættes i bekendtgørelsen. Advarsler skal ske i overensstemmelse med reglerne om beskyttelse af personoplysninger. Kompetente myndigheder skal kun advare om en tjenesteyder, hvis der er et grænseoverskridende element. Det vil sige, at tjenesteyderen skal levere tjenesteydelser i andre medlemsstater, eller der skal være formodning om, at vedkommende vil gøre det.

Det administrative samarbejde skal også kunne anvendes til at udveksle oplysninger om tjenesteyderes hæderlighed. Kompetente myndigheder forpligtes i bekendtgørelsen til i overensstemmelse med dansk lovgivning at oplyse om en tjenesteyders hæderlighed, hvis de bliver spurgt om det af andre EU/EØS-landes kompetente myndigheder, jf. service direktivets artikel 33. Dette gælder oplysninger om eventuelle disciplinære, administrative eller strafferetlige sanktioner mod tjenesteyderen og afgørelser om svigagtige konkurser, som er direkte relevante for tjenesteyderens kompetence eller faglige troværdighed. Oplysningerne skal dog som nævnt kun gives, hvis dette er i overensstemmelse med dansk lovgivning og i øvrigt under overholdelse af reglerne om beskyttelse af personoplysninger og de rettigheder, der er sikret dømte eller personer, der på anden måde er pålagt en sanktion. Oplysningerne må desuden kun meddeles, hvis der foreligger en endelig afgørelse, dvs. at muligheden for at anke eller påklage afgørelsen er udtømt. De kompetente myndigheder har ansvar for at sikre, at mulighederne for at anke eller påklage beslutningen er udtømt, før oplysningerne udleveres. Derudover må oplysningerne kun anvendes i forbindelse med den sag, der ligger til grund for anmodningen om oplysningerne.

For at understøtte det administrative samarbejde, har Europa-Kommissionen udviklet et elektronisk system til udveksling af oplysninger, Informationssystemet for det indre marked (IMI). Service direktivet indeholder bestemmelser om oprettelse og brugen af IMI, jf. artikel 34 og 36.

Formålet med IMI er at lette den elektroniske udveksling af oplysninger mellem de kompetente myndigheder i EU/EØS-landene. Systemet indeholder eksempelvis en søgefunktion, der skal sikre, at en kompetent myndighed kan finde og kontakte den relevante kompetente myndighed i et andet medlemsland direkte. Desuden indeholder IMI en lang række mulige spørgsmål om tjenesteydere og tjenesteydelser, som de kompetente myndigheder kan få brug for at stille kompetente myndigheder i andre EU/EØS-lande. Disse spørgsmål er oversat til alle fællesskabssprog, således at en dansk kompetent myndighed kan stille et spørgsmål på dansk, som automatisk oversættes til det sprog, som den modtagende kompetente myndighed forstår. Den danske kompetente myndighed modtager tilsvarende svar på dansk. Desuden er det muligt at sende diverse dokumenter gennem IMI, både elektroniske dokumenter og scannede papirdokumenter. På den måde kan en kompetent myndighed få hurtigt svar på, eksempelvis om en attest udstedt i et andet medlemsland er gyldig og tilsvarende en attest udstedt i Danmark. IMI skal således medvirke til at overvinde de praktiske barrierer for kommunikation mellem de kompetente myndigheder i EU/EØS-landene, som eksempelvis forskellige administrations- og arbejdskulturer, forskellige sprog, ukendte dokumenttyper og problemer med at identificere og kontakte de rette myndigheder.

Til stk. 2

Denne bestemmelse giver økonomi- og erhvervsministeren bemyndigelse til at udpege den kompetente myndighed, som skal være kontaktpunkt for det administrative samarbejde, som fastsættes i servicedirektivet. På baggrund af en høring i Specialudvalget for Vækst og Konkurrenceevne den 13. august 2007 er Erhvervs- og Byggestyrelsen udpeget som national koordinator for det administrative samarbejde igennem Informationssystemet for det indre marked (IMI). De funktioner, som den nationale IMI-koordinator varetager, og de funktioner som kontaktpunktet, jf. servicedirektivet, skal varetage, er sammenhørende. Der er tale om en koordinerende funktion over for Europa-Kommissionen og de kompetente myndigheder i forhold til det administrative samarbejde og udveksling af oplysninger med kompetente myndigheder i andre EU/EØS-lande. Det foreslås derfor, at Erhvervs- og Byggestyrelsen ligeledes udpeges som kontaktpunktet for det administrative samarbejde i henhold til servicedirektivet.

Kontaktpunktet skal fungere som bindeled til Europa-Kommissionen og formidle information fra Europa-Kommissionen til de kompetente myndigheder. Udgangspunktet i det administrative samarbejde er, at informationsudvekslingen og kontakten skal foregå direkte mellem de kompetente myndigheder, så kontaktpunktet kun involveres i særlige tilfælde, hvor der er problemer. Eksempelvis kan kontaktpunktet hjælpe andre EU/EØS-landes kompetente myndigheder med at finde frem til den rette kompetente danske myndighed, hvis de har problemer med det. Kontaktpunktet vil også skulle hjælpe danske kompetente myndigheder med undervisning i brugen af IMI og med udvekslingen af oplysninger, hvis der opstår problemer.

Til kapitel 9

Pligt til Indrapportering

Til § 15

Ifølge denne bestemmelse bemyndiges økonomi- og erhvervsministeren til at fastsætte nærmere regler med henblik på at opfylde servicedirektivets bestemmelser om en informationsprocedure for regler om tjenesteydelser, tjenesteydere og tjenestemodtagere, jf. servicedirektivets artikel 15, stk. 7, og artikel 39, stk. 5.

De kompetente myndigheder forpligtes for det første til at meddele Europa-Kommissionen, hvis de indfører nye krav til tjenesteydere, samt begrundelsen herfor, hvis kravet indgår på listen over de såkaldte ”gråzonerkrav” nævnt i servicedirektivets artikel 15, stk. 2, dvs.:

- a) Kvantitative eller territoriale begrænsninger, navnlig i form af begrænsninger fastsat på grundlag af befolkningstallet eller af hensyn til en geografisk minimumsafstand mellem tjenesteyderne.
- b) Krav om, at tjenesteyderen skal have en bestemt retlig form.
- c) Krav vedrørende besiddelsen af et selskabs kapital.
- d) Krav - bortset fra kravene vedrørende spørgsmål omfattet af direktiv nr. 2005/36/EF eller kravene i anden fællesskabslovgivning - der forbeholder bestemte tjenesteydere adgangen til den pågældende servicevirksomhed på grund af virksomhedens særlige karakter.
- e) Forbud mod at have flere forretningssteder på samme stats område.
- f) Krav om et minimumsantal af ansatte.
- g) Minimums- og/eller maksimumspriser, som tjenesteyderen skal overholde.
- h) Krav om, at tjenesteyderen sammen med sin egen tjenesteydelse skal udføre bestemte andre tjenesteydelser.

Europa-Kommissionen meddeler herefter de fremsendte krav til de andre EU/EØS-lande.

Proceduren i § 15 er ikke til hinder for, at de pågældende bestemmelser indeholdende kravet kan vedtages. Det følger imidlertid af servicedirektivets artikel 15, stk. 7, 2. led, at Europa-Kommissionen undersøger de nye bestemmelsers forenelighed med fællesskabsretten inden for en frist på tre måneder regnet fra modtagelsen af meddelelsen, og at Kommissionen, hvor det er hensigtsmæssigt, vedtager en beslutning med henblik på at anmode den berørte medlemsstat om ikke at vedtage bestemmelserne eller om at ophæve dem.

For det andet betyder informationsproceduren også, at de kompetente myndigheder skal oplyse Europa-Kommissionen om ændring af krav eller nye krav, der håndhæves over for tjenesteydere, som midlertidigt leverer tjenesteydelser i Danmark, jf. lovforslagets § 12. Europa-Kommissionen meddeler herefter de frem-

sendte krav til de andre EU/EØS-lande. Dette er ikke til hinder for, at de kompetente myndigheder kan vedtage bestemmelser indeholdende krav og håndhæve dem over for tjenesteydere, der leverer tjenesteydelser midlertidigt i Danmark, men Europa-Kommissionen kan fremsætte bemærkninger, anmode om supplerende oplysninger og anfægte deres forenelighed med fællesskabsretten, herunder servicedirektivet.

Til kapitel 10

Oprettelse af kvikskranke

Til § 16

Denne bestemmelse implementerer servicedirektivets artikel 6 og 7, der omhandler oprettelsen af en kvikskranke for tjenesteydere, som ønsker at levere tjenesteydelser i Danmark, herunder også på midlertidig basis.

Økonomi- og erhvervsministeren bemyndiges til at fastsætte nærmere regler med henblik på at implementere servicedirektivets bestemmelser i artikel 6, 7 og 8, om oprettelse af en kvikskranke. På baggrund af bemyndigelsen udstedes en bekendtgørelse om oprettelse og drift af et elektronisk kontaktpunkt under Økonomi- og Erhvervsministeriet.

Bekendtgørelsen udmønter servicedirektivets artikel 6, stk. 1, og artikel 7, stk. 1. Den skal sikre, at de kompetente myndigheders tilladelsesordninger, blanketter og krav over for tjenesteydere kan findes på det elektroniske kontaktpunkts hjemmeside. Desuden skal blanketter kunne udfyldes og sendes via det elektroniske kontaktpunkt.

Ligeledes skal bekendtgørelsen sikre, at der på det elektroniske kontaktpunkts hjemmeside findes kontaktoplysninger på de kompetente myndigheder, informationer om adgang til offentlige registre og databaser over tjenesteydere og tjenestemodtagere, oplysning om klagemuligheder i tilfælde af tvister samt kontaktoplysninger på sammenslutninger og organisationer, hvor tjenesteydere og tjenestemodtagere kan få praktisk bistand. Hermed implementeres servicedirektivets artikel 7, stk. 1, litra b, c, d og e.

Bekendtgørelsen skal samtidig udmønte servicedirektivets tilskyndelse i artikel 7, stk. 5, til at anvende andre sprog end hjemlandets, således at det elektroniske kontaktpunkt kan fremstå på andre sprog end dansk. Hermed sikres det, at udenlandske tjenesteydere kan opnå reel merværdi ved at anvende det elektroniske kontaktpunkt.

Derudover vil bekendtgørelsen forpligte de kompetente myndigheder til at acceptere og sagsbehandle ansøgninger om at optage og udøve servicevirksomhed i Danmark, der indsendes via det elektroniske kontaktpunkt. Hermed sikres det, at servicedirektivets artikel 6, stk. 1, og artikel 8, stk. 1, implementeres. Hvis det er nødvendigt med fysisk kontrol af tjenesteyderens udstyr eller af tjenesteyderens duelighed på det sted, hvor tjenesteydelsen udføres, har tjenesteyderen ikke ret til at kunne afvikle disse procedurer eller formaliteter ad elektronisk vej og på afstand.

På europæisk plan arbejdes der på at fremme sammenhængen og interoperabiliteten mellem EU/EØS-landenes digitale signatur-løsninger. Bekendtgørelsen vil tage højde for eventuelle fremtidige fremskridt med dette arbejde, således at det elektroniske kontaktpunkts tekniske formåen kan udvikles i takt med den teknologiske udvikling.

Bekendtgørelsen skal desuden sikre, at det elektroniske kontaktpunkt er i overensstemmelse med servicedirektivets artikel 13 om sagsbehandling af ansøgninger om tilladelser. Tidsfristen for de kompetente myndigheders sagsbehandling starter først, når alle påkrævede dokumenter og blanketter er korrekt udfyldt og korrekt indsendt af tjenesteyderen til det elektroniske kontaktpunkt.

Derudover vil bekendtgørelsen forpligte de kompetente myndigheder til at svare ansøger ad elektronisk vej, når tjenesteyderen har indsendt blanketter og dokumenter via det elektroniske kontaktpunkt. Kompetente myndigheder skal ligeledes sende kopi af svar og afgørelser til det elektroniske kontaktpunkt for at sikre et samlet overblik over ansøgninger, der er indsendt via kvikskranken.

Til kapitel 11

Straffebestemmelser

Til § 17

Tjenesteyderes oplysningsforpligtelser i §§ 3 og 4 og forbudet mod tjenesteyderes diskrimination af tjenestemodtagere i § 6 er strafbelagt i form af bøde, medmindre strengere straf er forskyldt efter anden lovgivning. Dette betyder, at tjenesteyderen ifalder bødestraf, såfremt denne ikke oplyser tjenestemodtageren om bl.a. potentielle interessekonflikter, hvis tjenestemodtageren har anmodet om det. Ligeledes ifalder tjenesteyderen bødestraf, såfremt denne stiller diskriminerende krav til en tjenestemodtager begrundet i tjenestemodtagerens hjemsted eller opholdssted

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger til §§ 3, 4 og 6.

Til kapitel 12

Ikrafttræden mv.

Til § 18

I servicedirektivet fastsættes det, at medlemsstaterne senest skal have gennemført direktivet i national ret den 28. december 2009. På denne baggrund foreslås det, at loven træder i kraft den 28. december 2009.

Til § 19

Bestemmelsen vedrører lovforslagets territoriale gyldighed.